

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhëni mae uëvade jö Iesuhu jövade jöhoje.

1 ¹⁻²O asë'e Theophilus ave jöho naro jajivo'ië'e. Urimë'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jöho naro jajivo barëjamu ja adahaneje. Huro muoho aeo'i vaenugoromo mue vaebe jöe röjëhibe éhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ö'idöre ajiomadeje. Urimore jöho na éhi jajivodeje. Röhu Iesuro ö'idöre ajiomo'irögoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jögoroho apostle ömo'ömoho bojëmijadeje jabumë mami'e hesi baejëvë'éro. ³Guomoromo ri'öjë'éro majae aho'obëhe 40 hesi uhure jabiesi nunire rueromo hesi arijo'arije röjahirovo'i hinövadeje. Röjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajëjo. Huro jabiesi nunire rueromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje è hesi jöho majëhi'ego henövareje. ⁴Hejamu huro jabu'o hiromo uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo: Vavuohuro suvuoroho mëmi'ajëjo. Ëhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i è amoremu raromoromo è suvuoroho mueberëjo. ⁵Suvuoro hesi bëhoho éhi höjo. Urimë'i John jovëro bapataeto vaejëvade höjo. Bogo majae égoho baebe val'ë'iro God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo éhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

Iesuhu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁶Ëhi'amu iae apostle ömo'ömohuro Iesu'o gemuore jioruomë'éro uavareje: Bada na ja avevejö'e ajamui'iramu Israel rajoho nomëro urimo è'arëhi èhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ejarëjo o bogajo.

⁷O bogajamu uëvadeje: Èhi jië'e muoho bövioho bise'oho divare majare jio'amoröhoho hesi Vavuohuro bamë'éro éhu'éro bogo ga'a'arujëjo. ⁸Iae èhi höjo röhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujëjo. Baenugoromo naehu diehi diehi è'amu gavarije jöho è jöho Jerusalem amore majëhibe Judea sa'ae bövioho majëhibe Samaria sa'ae bövioho majëhibe sa'ae gö gö majëhibe jijiho barë'arujëjo. ⁹Èhi uëvamu hegoro gavareje hu ö'idöre ajiomamu God-ro uavë'éro. Ajiomamu suëro riogivë'éro hu bogo gavareje.

¹⁰Röhu ajiomamu bogo gavë'e ö'idöho éma érimahamu gavë'i ae niö'i ajivë'e niögu io'amë'oho jaburo ma-majioho rueromo bëhire rirarovareje.

11 Rirarorovromo uëvareje: Asë'e Galilee rajomë jemë rabëni riravoromo ö'idöho ērimaharujëjo. Ēaho Iesu jemesirire jioromo ö'idöre ajiomë'ëro sionëro ruvebi'ajëjo. Sue uhure ajiomamu gavarijëhi ëhi rue'a'lajëjo.

Judas-are siono baeromo apostle jioröhe a baejare jöhoje.

12 Ëhi majëhijamu hegorovo apostle ömo'ömohuro Olives Dahirure jioromo öri dunonö 1 kilometre rabu'e vuonorö'ö va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje. **13** Suorovanugoromo va'oromo urimo raromonövare döre osa gagore ë iobjiomareje. Ēapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Röhü Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gö James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ëhi jio'amadeje. **14** Ēaribövioho aho'obëhe ë iobjiomoromo Iesuare ö ömo'ömoho hesi vëme Mary magonaho ioro'iroho ë ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövareje.

15 Ëhi'oromo majae vegino'e barëjamu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ëho jaburo gemuore gagovorovë'ëro Peter-ro ri'öromo uëvadeje: **16** Ö mueno'ohumë Judas-hu ë'ade jöho God-are surire jajivarëhi öre gö bogojie'ëro iae ëhi jiade höjo. Urimë'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijönö vaeröhe jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamojöro öri röjëhijade ae jiade höjo. **17** Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ëhuni Iesuro hu baejade höjo.

18 Peter-ro ëhi jövadeje röhü hesi jö bëhoho Judas-hu mu sisë vaeromo ujuohade ë ijo bajohuro ëhuro sa'aho imadeje. Imoromo ë sa'are beruvebiromo dëho tögmamu dë hötöre suoro suoro baeromo guomadeje. **19** Guomamu ë jöho Jerusalem raje ae aho'obëhe jaburo henugoromo ë sa'aho jabesi jöëro Akeldama jumuvareje. Akeldama huotovë'le hesi bëhoho Kö Rovë'e Sa'ahoje.

20 Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majëhiromo uëvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uvë'e höjo:

Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ëho hi'irajo.

O jö göho uvë'e höjo: Ae göëro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajëjo.

21-22 Ëhi uvë'ego na negajëjo ae gemuëro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'özë'ëro hijamu nunehu gavade jöho ae majëhinövöröhego. Na negajëjo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevö'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ëhi hiemu hibe rovade ëhi jië'le ae jio'iröhego.

23 Peter-ro ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ëa hesi iho göho Barsabbas jio'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i

gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ëae niö'i jabis iohoho uvonugoromo God-are örire èninamiromo uavareje: Bada ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ëhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijego no bae'iraréjo ²⁵ èhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Judas apostle jië'éro röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisëre va'ade höjo. ²⁶ God ëhi uanugoromo munë inine ömëvonugoromo ë ae niö'i jabis iohoho ë munë jabis döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovareje ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

God-are Aru'ahehu ruvebijade jöhoje.

2 ¹ Ëhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue aribövihuro aho'obëhe osae gemuore raromoruomadeje.

² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromo jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuoshavamu.

³ Huosihuavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabisi simano döre jiorovamu. ⁴ Jiorovamu gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabisi dë vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raromoruomadeje God mae uehorovaruëro jië'éro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'éro.

⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare aribövihuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoruomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabisi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'øjëvadeje. ⁷ Hire görö'øjëvamu ri'öromo uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'l Galilee rajemu jioruomajëjo. ⁸ Ëhi jië'oho diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo. ⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo. ¹¹ Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i röhu Jew rajo jabisi muoho noro ijönö baejë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö ëhi javuajëjo. Röhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö ë'ade jöho ë aribövihoko jaburo ae gemu gemu nosi jöëro atavavo'ego. ¹² Ëhi uvoromo ae aho'o tiöromo uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego èhioho ë'aruëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo èhioho uvo'i a'l ma-sivëgoromo uarovareje: Èaribövihoko rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ëro simane huotovëhö'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahehu rovamu Peter-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

14 Ëhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jië'ëro ri'öromo ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromarujohumë ae aho'obëhe naehu jö jövo'ië'ajoho avo'avoho hehëjo.

15 Jemëro uvarujëjo: Ave aribövioho simane sisëréjë'ëro ë'aruëjo. Bogo ëhioho höjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajëro jië'ëro. 16 Ëhuni bogo ëhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jöho God-aro baeromo jajivoromo uvade höjo:

17 God-ro uövuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejëjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonö'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömoho a'o magonaho'o nasi jöho huruoho'aruëjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromo mue gemuoho ga'a'aruëjo.

18 Ëho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jöho huruoho'aruëjo.

19 Ö'idöre vöröle muoho vae'ejëjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejëjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomo'ajëjo.

20 Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho köle' jio'a'ajëjo. Badare aji'lë maka börömo rueröhe ë hesi urimo ëho jio'a'ajëjo.

21 Evare ae rahu Badani uvë'oho maro jëvo'ajëjo.

22 Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuare jöho majëhi'ië'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo ëhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijego: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade höjo. Ëmuoho jemesirire vaejë'ëro jemë'o iae gavaruje höjo. 23 Ëaho jemesi övore rovade höjo God-ro ëhi nimoromo uvë'ëro. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare höjo. Jemesi sisë höjo. 24 Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'özade höjo bogo ioro'ioremu guomoröhe ahuro jië'ëro. 25 Ëhi ri'öl'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejëjo.

26 Ëhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimorohë'i jöe jövaje höjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromo muebe'ejëjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷ Éhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruiroho God ja nasi aru'ahoho ého bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioremuoho ého hi'a'ajéjo.

Na jasi aéro jevë'éro éhu'éro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijeveo'ajéjo.

²⁸ Naehu hiemu hil'irode öroho jero röjehijë'e javajéjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego éhuro na nimorohevo avoho'ajéjo.

Iesuhu éhi é'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

²⁹ Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejöjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviae jiajéjo. Éhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuare jöho jövade höjo. ³⁰ Éhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'éro ijönö jioröhe jöho gavade höjo. Éhu'éro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromo uevë'e höjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamö'ejöjo David jaehu öri ari'e muebejanüéhi éhi é'iröhego. ³¹ God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavë'éro éhuni Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:

Vuovoromo raromaruiroho God ja hesi aru'ahoho ého bogo nugahamu bogo ioro'ioremuoho ého hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sagohorijahade höjo.

³² Röhu é aho Iesu God-ro ajamijamu ri'löromo röhu maho hijade höjo.

Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunéro gavë'e javuajéjo. ³³ Ri'lö hiromo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo.

Hiromo Vavuehu uavadéhi éhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jovonö'e otehahuë'éro jemë garomo hejaruje muoho noméro vaejaruëjo.

³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo éhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho ³⁵ naro ruahö'löjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu aijo God-are övo manö hil'iröhe jöho David-ro éhi jajivade höjo.

³⁶ Éhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu é aho God-ro böröme bamë'éro hu Bada höjo. Böröme namiromo ajamuijaje ae höjo.

³⁷ Peter-ro éhi majëhijamu hegorovo é aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'o uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi é'ejarëjo.

³⁸ Diehi'o'ejarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto

vaejego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo ëhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije höjo. ³⁹Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro ëhi uenugoromo ëhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromo uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohego ave sisë ariböviehu i'u bae'iröhoho jemë bogo ëhioho bae'irarije höjo. ⁴¹ Peter-ro ëhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare aribövihuro bapataeto vaeruomadeje. Vaejë'ero ëhu'ero evare majare ae aho'obëhe 3,000 ëhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'o gemu mae jijihonövareje. ⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atönövareje. Ëhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

**Iesuare ariböviehu gemuore raromo jijihoromo
aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.**

⁴³ Ëhi'o'ego God-ro apostle-ho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe ëho gagorovo tiöromo uvonövareje: O mu mabëhe barueromo röjahuijaruëjo. ⁴⁴ Ëhi'o'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho val'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'l ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojijë'oho suvivorëminövareje. ⁴⁶ Majae ëhi God-are amo börömore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahiromo a ioro'ioro jabetesiro huë mae baenövareje. Ëhi'o'ego Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

Peter'o John'o höru sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

3 ¹ Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo börömore hörö'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo börömo hesi rejo ojo bëhire rovareje. Ëjo hesi iho jumuvaroho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e höru sisë'e ëhi rahë'e jië'ero. Höru sisë'ego majae ëhi hesi aribövihuro barueromo ojo bëhire ë bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö osa börömore va'ië'iroho jaburo hu ijo baje bojamijöro ëninëminövadeje. ³ Ëhi ë'ojiuvo hiromo gavade Peter'o John'o jabu'o osare roval'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje. ⁴ Ëninëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevarüëromo gëvadeje. ⁶ Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ejöjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo:

Ri'öromo juvëjo. ⁷Ri'öromo juvëromo hesi övo manö ma'enoromo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi höru hitahioho öbinajoho mae jiavamu hegorovo ⁸döro majioho ri'öromo namiromo hesi höréro juvadeje. Hesi höréro juvoromo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹Ëhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'ormo höroho marëjë'ero juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹¹Ëhi uvoromo gavare è aho Peter'o John'o jabesi övoro jiorovoromo jabu'o èhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare è juvamu garomo tiöjëvamu tutuvoromo è gemu va'oromo gagovoruomadeje gal'irovo. ¹²Gagovamu gëgorovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o èrimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'ëro o mu maemu vaejaruëro èhlü'ëro noro ajamî'ego marëromo juvajëjo. Bogo èhioho höjo. ¹³A'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'iro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho döro nigemahade höjo. Ëaho jemëro guduamoromo a masijo jabetesi övore bojëmijarije höjo baeromo sisë vaeröhego. Bojëmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: È'ego naro Iesu jivo nugö'lö'irö uvamu hegorovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo. ¹⁴Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jivo nugö'löjëhego val'iröhego. ¹⁵A muo'amaje aho jivo nugö'löjëhöjöro ua'lì a i'ovavuaje aho Iesu anojöro uavarije höjo. Ëhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'öromo hijamu nosi nunëro gavë'ëro è jöho majëhijarue höjo. ¹⁶Ëaho Iesu mae uehorovadohuro èhuro hesi darugohuro ajamamu ave höru sisë'e a jemë gavarujoho biriroho baejade höjo. Ëaho Iesu mae uehorovamu èhuro marëjadoho jemë ae aho'obëhe iae gavarujëjo.

¹⁷Aganomë iae èhi höjo röhu na gavajoho jemë'o jemesi a masijohu'o bëhoho bogo avoho gavë'ëro Iesu anarije höjo. ¹⁸Röhu jemëhu vaejarije mu sisë hesi bëhoho urimë'i God-ro jöho nugö'löjamu jö hesiro baeromo majehinövare ariböviohuro surire jajivoromo uöbe rueruomade höjo: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajëjo. God-ro mami'e jö bamoromo uövuadëhi öroho èhi avohamu Iesu guomade höjo. ¹⁹Ëhi jië'e jiaje èhuni öri sisëre jijiharujo vuonugo'i God-are öroro jijihego huro jemesi sisëho mu'uvëho'irajo. ²⁰Ëhi è'ë'oho Badaro jemesi aru'ahoho biririvëh'ajëjo. Biririvëhoromo Iesu nugö'lö'iramu jemëni rue'a'ajëjo. Iesu böröme namiromo ajëmi'iröhe aho è aho God-ro jemesi jöëni baejade höjo. ²¹Baejë'ëro huro ö'idöre

hijuvo hujeji God-ro sa'aе bövie bise'e röhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajéjo. Éhi jië'e jöho mami gö'e nugöl'öjamu jö hesiro baeromo majéhinövare aribövi mahuro surire jajivobe rovare höjo. ²²Iesuare jöho Moses-ro God-are surire jajivoromo uövuade höjo: Jemesi a bövie God-hu na remöl'öjamu rovodëhi huro jö hesiro baeromo majéhi'iröhe a göhu'o éhi nugöl'öiramu rue'a'ajéjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajéjo. Jö rabe uëvë'oho ejahonövorëjo. ²³Ae rahu hesi jö bogo ejahë'oho è aribövioho rori'o sö va'oromo ijumëvo'aruëjo. Iesuare jöho éhi jajivë'e höjo. ²⁴Éhi jajivamu jö God-aro baeromo majahinövare a ioro'ioro Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jö majéhijare ae aho'obëhe ého jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jöho majéhibe rovare höjo. ²⁵Röhu jemë'o huë mae bae'irarijego éhuni è aribövihuro jöho God-aro baeromo majéhiromu uënövare höjo: Huro mu mabëhe nugöl'öiramu rue'a'ajéjo. Jemë'o huë mae bae'irarijego éhuni God-ro jemesi hijo miono'oho darugo'e jögoroho bojëmiromo uëvade höjo: Iae naro muebejëvonöv'ejöjo. Huro éhi jië'e jögoroho Abraham bojamiromo uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu éhuro sa'ae dinö'e dinö'lë raromarue aribövihuro'ho huë mae baeruomo'ajéjo. ²⁶Éhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesirire nugöl'öjade höjo huro rueromo jemë huë mae bojëmiromo dë vövöbajo'oho huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijego.

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

4 ¹⁻²Peter'o John'o jaburo jöho éhi majéhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ömo'ömohuro God-are amo börömo atovarue jabesi a bövihuro Sadducee ömo'ömohuro ého jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'löjë'ëro éhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'lö'ejarë uëvamu hegorovo uvareje: Jö sisë ae majéhijaruëromo dë vörönégamu rovareje. ³Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nérö rueromo jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majéhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovë'ëro éhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövihuro aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'löjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömohuro jögoru öri röjéhijarue aribövihuro ého jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovoruomadeje. ⁶Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ého jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuoro gagovareje. ⁷Gagovoromo Peter'o John'o hu'raejëvo ruejöro jöe nugöl'öjamu rueromo jabesi nunire è rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: Jemë diehi'oromo höru sisë'e aho

ajamijamu marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baeromo rahuare ihoro uvoromo ë'arije höjo.

⁸Ëhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajo'oho rarovamu ri'öromo uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo. ⁹Noehu höru sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'l nëgamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojoero atë'éro uö gövuarujëjo. ¹⁰Ëhi jië'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho he'irarijego. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth raje Iesu Keriso hesi darugohuro ëhuro ajamamu marëjë'e höjo. Ëaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. ¹¹Ëaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövüe'höjo:

Jemë munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugarije höjo.

Vuonugarijohohu jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo. ¹²Iesuro huro gemuëro ajamuijego i'uoho bogo bae'i marëjavuaje höjo. Ëhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

¹³Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohohu jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni aji'e aho jëvo'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jöho majëhijamu gagorovo tiöruomadeje. Tiöromu evare garomo uvareje: Ëaho jaburo niö'iro Iesu'o gemu mae jirehonövë'éro ëhu'éro ë'aruëjo. ¹⁴Ëhi uvoromo gavare höru sisë'e aho mami'e marëjë'éro Peter'o John'o jabiesi gemuore namijamu gagorovo jabiesi jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'iraejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojöro uënugoromo jabiesi sivue jöho mevoromo uarovareje: ¹⁶Noro ave ae niö'ioho diehi'ëvo'ejarëjo. Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Eae niö'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'éro ëhu'éro subivo'iröhoho bogo eni javuajëjo. ¹⁷Röhu ae göëro göëro hebe va'ojöeni ë'ego no jögore bojëmiromo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jöho majëhi'irarijëjo.

¹⁸Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovareje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromo röjëhi'irarijëjo. ¹⁹Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuarujoho nadi Iesuare ihoroho jöho majëhire uövuarujoho iae no hejaruejo. Röhu na no jemesi jöho ejëho'ejarëjo o God-are jöho ejaho'ejarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. ²⁰Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojöräjo. ²¹Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho

röhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjamu gavë'éro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. ²² Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 èmino'e iosiramiromo ruëhi jië'éro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jö majëhi'iröhëro Iesuare ariböviehu èninamare jöhoje.

²³ Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonoröl'ö va'oromo jabisi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo. ²⁴ Èhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börömoho ö'idëe sa'a' jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. ²⁵ Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövuë'e höjo:

Sa'a ioro'iro rajoho rabëni jovëro gatovanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho naho garuomade höjo.

²⁶ Sa'ae dinö'lé dinö'lé raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo
Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'éro böröme namiromo ajamuaje ahu'o muorovo'i.

²⁷ David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'iro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromo ajamui'iröhego. Èahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo. ²⁸ Èmuoho vae'i gagovare höjo. Röhu urimë'i ëhi jië'e muoho jioröhego God jero darugo'éro javë'éro jasi nimoromo ëhi bamane höjo. ²⁹ Bada röhu jaruvoho ë ariböviehu uövuarocho Iesuare jö majëhijë'oho i'ue bae'a'arujë uövuare jöho jero ëho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jöho ma-sama'e majëhinövo'irarëjo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöëni ri'öromo guomo guomo'e aribövioho ajëmiromo darugo'e mue gö gö vaejego aëro garomo jöho mae uehorovo'irarëjo. Ahia mino'ëjo.

³¹ God-are örire ëhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obëhe jabisi dë vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huë baeromo ajamirovonövare jöhoje.

³² Ehí'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obëhe uehore gemu dë vovöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövareje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i a'i uvonövareje: Ae aho'obëhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövareje. ³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majëhiromo uënövareje: Bada Iesu guomoromo ri'ojë'éro hijamu nosi nunéro gavë'e javuajëjo. Ehí'o'ego God-are huë mahuro ë aribövioho aho'o ruahö'ojëvonövadeje. ³⁴ Ruahö'ojëvo'ego Iesuare aribövioho aho'obëhe i runo'e bövie bise'e eni jëvonövadeje. Ehësi bëhoho ae rahu sa'ae o javue ma-jio'amë'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinövareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövare Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavë'oho suvuorëminövareje.

³⁶ Suvuorëmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotovë'e hesi bëhoho biriri bojëmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovë'éro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojëmadeje ae suvuorëmiröhego.

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majëhijare jöhoje.

5 ¹ Ehí jië'e mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisëho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisëho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivëhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömoho i'imëmiromo sarerëmiromo uëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ³ Bojëmi barëjë'e jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramiromo sa'a moni vituoho subivëhoromo tario bamoromo uö'lbejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ého jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni éhioho é'i uehorovane höjo. Ehí é'anoho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo. ⁵ Jöho ehí majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obëhe ë jöho hegrovovo sisë maro juhuonivareje. ⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömohuro rueromo sinoho niögëro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e ma-rovadeje. ⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejöjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho

avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiromo uavadeje: Iae émino'e baejë'ëro jemesi örire bojëmi barëjë'e javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëjë'e javuajëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvariije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho bojamui'ajëromo éma sareramujarije höjo. Nadi éhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavë'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo.
¹⁰ Éhi uavamu gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavarë vaboroho mami'lë guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹ Éhi'amu ekaresiae aho'obëhe o a ioro'ioroho jabu'o è jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

**Apostle ömo'ömehu noehu bogo gavarue
darugo'e mu vaenövare jöhoje.**

¹² Éhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömohuro bogo gavarue darugo'e muoho aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövareje. Éhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojiomoromo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare è gemuoro gagovorovonövareje.
¹³ Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo éma gemuoroho va'o raromonövareje. ¹⁴ Bogo éma gemuoroho raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihönövareje. ¹⁵ Éhi jië'e mu masijoho rovë'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e görë görë è bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmijë'oho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶ Éhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo görë görë raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejëhë'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obëhe ajëmiromo avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuare apostle aribövi sisë vaejëvare jöhoje.

¹⁷ Éhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömohu'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ého jaburo apostle jabiesi mu maho garomo dë vörönimareje. ¹⁸ Dë vörönimoromo ri'oromo apostle aribövioho guduamëvoromo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiomamu gagorovo Badahu nugöl'öjade anerahuro rueromo ojoho jiovëhoromo apostle aribövioho söjëvo va'oromo amonö höröjadeje. Höröromu uëvadeje: ²⁰ Va'irarijoho God-are amo börömoro riravoromo

Iesu uehorovoromo mae raromo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo. ²¹ He barë'irarëjamu hegorovo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore ajio riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Ëhi'amu Jew rajo priest börömohu'o hesi ariböviohu'o ého jaburo rueromo Jew rajo a duvahoho aho'obëhe jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo a masijoho aho'obëhe ro gemuoro gagovorego no jöe mevo'irarëjo. Mevo'irarëromo jöe nugö'öromo police-oho uëvareje: Savoji gagore aribövioho sö ujuoho ruehëjo. ²² Sö ujuoho ruehëjamu hegorovo va'oromo gavare savoji gagoroho apostle aribövioho bogojëvamu gagorovo vuonorö'ö rueromo Jew rajo a masijoho uëvareje: ²³ Noro va'oromo gavare höjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amë'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore atovoromo riravoruomamu gëgorovo ojoho jivoromo osare va'ihö gavare höjo Iesuare aribövioho bogojëvamu. ²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo God-are amo börömo atovaje police böviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jië'ëro bogo'e höjo. ²⁵ Bogo'e höjamu ae gemüëro rueromo uëvadeje: Jöe hehëjo. Savoji gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obëhe jöe röjëhijaruëjo. ²⁶ Röjëhijaruëjamu hegorovo rue police böviohu'o hesi bëhire raromarue ariböviohu'o ého jaburo apostle ömo'ömoho sö ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumë guduamëvë'oho ae aho'obëhe no góromo bijönimoromo munëro vajamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo guduamëvë' ma-sö ujuoho rovareje.

²⁷ Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabiesi nunire rémamu è riravareje. Riravamu gagorovo priest börömohuro uëvadeje: ²⁸ Noro darugo'e jöho mami'e bojëmiromo jemë uëvare höjo: Iesuare ihoroho bogave gemu aho jöho röjëhi'irarijëjo. Röhu jemëro jemesi jö sisëho röjëhi'i arijamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obëhe heruomë'e höjo. Ëhi'oromo nimarujëjo Iesu anamu guomade mu hesi i'uoho noro bae'iröhego.

²⁹ Ëhi uëvamu hegorovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uëvareje: Iae no hejaruëjo röhu jemesi jöho gö jio'i God-are jöho gö jio'lego éhuni nomë God-are jöho ejaho'ejarëjo a jöho bogajo. ³⁰ God nosi hijo miono'o muebe'amonövade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo jemëro hu ijore ano taemamu guomë'ëro. ³¹ Ri'öjamu God-ro hesi ihoho döro bamoromo uavade höjo: Rojo nasi övo manö hijëjo. Hiromo ae aho'obëhe jabiesi böröme namiromo maro bamëvo'irane aho jionëjo. Ëhi jioromo öroho jiovëhego Israel rajoho jaburo uehoro sisëho vuonugego God naro jabiesi sisëho dejonö bu'öjëho'irode höjo. ³² God-ro ëhi jië'e muoho vaejamu nosi nunëro gavë'ëro è hesi jöho ae majëhijarue höjo. Röhu bogo no gemu majëhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuiromo ae majëhijaje höjo. Ae rahu God-are jö ejahë'oho Aru'ahohu God-aro baejarue höjo. Amo hu'o ajamuiromo ae majëhijaje höjo.

³³ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro vörö'iraeromo apostle ömo'omoho muo'amojöro uvoruomadeje. ³⁴ Uvoruomamu jabesi ae gemuëro jöe jövo'i ri'löjadeje. Ëa hesi ihoho Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae jiamu ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomadeje. Ëaho Gamaliel-ro ri'öromo a masijo iorolioroho uëvadeje: Ëaribövioho rori'o sö va'ego na jö harihe majëhijego evaro sionëro sö ruerëjo. ³⁵ Sö ruerëjamu sö ujuoho va'amu evare uëvadeje: Israel rajomë rue Iesuare aribövi muo'amo'i uvarujoho o jabesi örire rabe rabe vae'i uehorovë'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromo vaerëjo. ³⁶ Ëhesi bëhoho rabëni ma-bisemu urimo ae gemu hesi ihoho Theudas-ro rovade höjo. Rueromo ae uënövade höjo: Na a böröme jevajëjo. Ëhi uë'ego ae aho'obëhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Hesi ijore ijore jijihujuvo aëro Theudas anamu guomamu hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiae va'oruomamu hesi muoho sisérë barëromo bogojiade höjo. ³⁷ Ëhi e'l'é'ero sa'are a jabesi iho baeruomade majare ae gö hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohuro rovade höjo. Rueromo jöe majëhiromo jabesi simanoho huotovëhë'ero ae aho'obëhe hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Jijihamu aëro Judas'o anamu guomamu ë hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiae va'o barëjade höjo. ³⁸ Va'o barejë'ego ëhuni naro ave jöho majëhiromo uëvajëjo: ËIesuare aribövioho ma-nunëremu gëromu vuororëmirëjo. Ëhesi bëhoho rabëni jabuhu vae'i nimoruomaje muoho ma-a jabesi mu jiajoho Theudas'o Judas'o jabesi muehu sisérëjadëhi Iesuare aribövi jabesi muohu'o ëhi sisérë'ajëjo. ³⁹ O God-hu bojëmade mu vaejaruohuro jemë jabumë bogo iosirëmi varijënoho jëvajëjo. Iosirëmi'ië'oho uvo'a'arujëjo: Nani no ae gö' muorovaruë'i ga'a'arujëjo God'o muorovëvo'iramu.

Jöho ëhi majëhamu hegorovo ë Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeje. ⁴⁰ Ejahoromo ae uëvamu apostle aribövioho osaëro sö rovareje. Sö rovamu gagorovo hisuebijëvojöro uëromo apostle-ho uëvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jöho aho majëhi'irarijë uënugoromo jivo rëmö'øjareje. ⁴¹ Rëmö'ojamu uvareje: God-ro no mae uehorovavuë'ero ëhuni hu uvajëjo: Noehu Iesuare jöeni i'u baejaruoho iae eni javuajëromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje. ⁴² Va'ë'ero Iesuare jö mae majëhinövaroho bogo vuonugo'i majae ëhi God-are amo börömore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uënövareje: God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamuaje aho iae Iesu höjo. Jöho ëhi majëhiromo ë hesi öroho röjëhinövareje.

**Ae aho'obëhe 7-hu ekaresia ajëmiromo moni mu
muebejëhoröhego ekaresiaehu baejëvare jöhoje.**

6 ¹ Ëhi'amu ae magonahe aho'o ro Iesuare aribövi gemuoro havobe va'amu börömoraejadeje. Börömoraejamu Greece huëhu atarue

Iesuare aribövihuro dë vörönégamu jöe atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae éhi suvuorémijaruoho nosi Greece huéhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho baejarue höjo. ²Éhi atamu hegorovo apostle aho'o 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obëhe gemuoro gagovojöro jöe nugö'øjareje. Jöe nugö'ójamu ro gemuoro gagovamu gagorovo uëvareje: Apostle nosi muoho God-are jö majëhijaruoho höjo. Noehu God-are jö majëhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorémijarue muohu'o vaejë'oho ého bogo maho höjo. ³Aganomë bogo maho jië'e jiaje éhuni ga'irarije di aho ae aho'obëhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dë vövöbajo'ere rarovë'ero jabumë simano mae uehorovarue aribövihoo hö uvarujoho éhi jië'e aho aho'obëhe 7 émino'e jabies ihoho uövuego noro è moni muro bamëvego jabumë ého muebe'irarejo. ⁴Éaribövihoo 7 jaburo suvuorëmi'iröhe muoho muebe'iramu noro è muoho vuonugo'i God-are örire jöe atoromo hesi jöho majëhinövo'ejarëjo. Éhuremu uehorovonövo'ejarëjo.

⁵Apostle-ho jaburo éhi majëhijamu hegorovo ae magonahe aho'obëhe uvareje: Jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo ejëhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorovë'e ae jiadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ého jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadoho ijönü Jew rajo muoho baejadeje. ⁶Éaribövihoo 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabies nunire rëmareje. Jabies nunire rëmamu apostle-ho jaburo jabies jöeni God-are örire jöe atoromo öve simanore bamëvareje è ijo bajo suvuorëmiröhe muoho vaeröhego.

⁷Éhi è'ë'ëro God-are jöho Jerusalem ame bövihoo rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obëhe jiobe va'adje. Ae aho'obëhe jiobe va'ojiuwo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

⁸Éhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromo darugoho bojami'ego éhuro bogo gavarue darugo'e mu masije gö gö ae aho'obëhe jabies nunire vaenövadeje. ⁹Mu masijoho vaejamu Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövihoo ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehu God rajahijarue osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Éosa hesi ihoho Jivo Rëmö'øjë'e Aribövi Jabies Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovë'ëro raromareje. Éaribövihoo jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹ Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromo uërëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamu. ¹² Ëhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhamu dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje. ¹³ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovareje jaburo ë a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ëho jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömoho sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömoho dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugohoi'mu i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo. ¹⁵ Sarerëmiromo ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu ërimahoromo gavareje hesi nu ano'oho anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu.

**Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovare
jö Stephen-hu majëhijadohoje.**

7 ¹ Anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu gagorovo priest börömohuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjamu hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ië'ajoho hehéjo. Urimë'i God-ro nosi hije Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro ë hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo. ³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röjahi'irode sa'ahuro ëhuro va'onëjo. ⁴ Ëhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ë hijade höjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo. ⁵ Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'oho bojamade höjo. Bogo bojami'i a'l i mae majahiromo uavade höjo: U'emu bojëmi'ejëjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bael'irarijego. Abraham harihu rumo'e jiële röhu God-ro ëhi jövade höjo. ⁶ Ëhi uaromo uavade höjo: Jasi ujo ömo'ömoho sa'ae göro va'o raromoruomo'ajëjo. Raromo'iramu ë sa'a rajohuro i'u'e mue huë vavaene bojëmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huë vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obëhe 400 barë'ajëjo. ⁷ Barë'iramu jemesi ujo ömo'ömehu vaejöro i'u'e mu bojëmaje aribövioho God naro gëromo i'ue mana bojëmi'ejëjo. I'ue bojëmi'iramu evare jasi ujo ömo'ömohuro ri'öromo ë sa'are jioromo rueröhoho ro ave dirö'ore na rajehiruomo'ajëjo.

⁸Ëhi mae uanugoromo uavade höjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onövorëjo. Ëhuro na uvo'irode höjo: Nasi aribövie jëvajëromo muebejëvo'irode höjo. Ja'o jasi ujo ömo'ömohu'o jeméro ëhi ë'onövorëjo. Ëhi uavë'ëro ijönö Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barëjamu gagorovo sinoho tariojahamu God-are harihurajade höjo. Ëhi'amu ijönö Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ëhi tariojahade höjo. Ëhi'amu ijönö Jacob-ro hesi harihe aho'obëhe 12 nosi hijo miono'o jabesi sinoho ëhi tarivëhobe rovade höjo.

⁹Ëhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dë vörönégamu hu ae gö imëvoromo mana baejare höjo. Mana baejamu rue imare aribövihuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare höjo. Abuejamu God-ro Joseph'o gemu mae juvade höjo. ¹⁰Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinövade höjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huë mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenövade höjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahiromo uavade höjo: Nasi Egypt sa'aho o bövie bise'e avoho muebejehonëjo. ¹¹Ëhi uavamu muebebe va'ël'ëro iruno'e bogojiego éma raromarue majaho rovamu ae aho'obëhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huë vavaeni döro raromare höjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare höjo bogojiamu. ¹²Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajëjamu hegurovo hesi harihu ömo'ömohu uëvade höjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerëjo. Ruerëjamu aevoromo Egypt abuejare höjo. ¹³Abuejë'ëro vuonorö'öromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomë'ëro röhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uëvade höjo: Na jemesi öe jevajëjo. Ëhi uëvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jöho hejade höjo. ¹⁴Hejamu Joseph-ro jöe nugöl'öromo vavuoho uavade höjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerëjo. Ëaganoho aho'obëhe 75 émino'e jiade höjo. ¹⁵Jöe nugöl'öjamu hegurovo Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade höjo. Abuejë'ëro ë vuovëvade höjo. ¹⁶Vuovëvamu jabisi sinoho vuonorö'ö ujuoho rojomoromo Shechem amore ë guavare höjo mami'e jabisi hije Abraham-ro Hamor rajo aribövihuo monie bojëmiromo ë sa'aho imë'ëro.

¹⁷Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obëhe jiobe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajëmi'i Abraham uavadëhi ëhi ajëmi'iröhe majaho dunovade höjo. ¹⁸Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gö Joseph bogo gavadohuro ri'öromo Egypt sa'aho muebejade höjo. ¹⁹Egypt mueberomo nosi aribövihuo sarerëminövade höjo. Sarerëmiromo nosi hijo miono'oho sisë vaejëvoromo uëvade höjo: Jemesi harihu ininoho amonö bahiromo ëhuro vuonugo'amego vuovëhörajo. Uë'ego ëhi ë'onövare höjo. ²⁰Ëhi'amu Moses rahade höjo.

Aharihu hesi nu ano'oho mabëhe jiade höjo. Nu ano'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohojuvo manaere niö'i gemu barëjade höjo. ²¹ Manaere niö'i gemu barëjamu gagorovo amonö banugare höjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromo va'o hesi muohade höjo. Muohamu böviraejade höjo. ²² Böviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jö mae bövie bise'e röjahijamu bae barëjade höjo. Bae barëjë'ero jö börömo jövoromo mu masijo vae'amaje ae jiade höjo.

²³ Ēhi'ojiuvo Moses vadune aho'obëhe 40 barëjamu gagorovo huro uehorovoromo uvade höjo: Jaruvoho na va'oromo nasi Israel rajo aribövioho gë'ejöjo gë'i diehi raromego. ²⁴ Ēhi uvonugoromo va'i gavade Egypt raje ae gemuëro Israel raje ae gemu hesi örire mu sisë vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromo Egypt rajoho i'ue mana bojamiromo ano bamade höjo. ²⁵ Ano bamoromo uvade höjo: Nani nasi aribövihuro uehorovoromo uvarue höjo: God-ro nörö ua'iramu nöröro no ajamui'iramu avare darugore raromaruoho vuonugo'i va'o mae raromo'ejäröjo. Ēhi uvarue hö uvadoho bogo ēhioho jiade höjo. ²⁶ Ēhi'ë'lëro nérö Moses-ro gavade höjo Israel raje niö'iro muororovamu. Muororovamu gëgorovo ahëvë'i uëvade höjo: A niö'imë agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo. ²⁷ Ēhi uëvamu hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'öromo Moses övëro rori'o biduohöl'öromo uavade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho garomo ahavuanuejo. ²⁸ Ja näri Egypt rajo ananëhi na ja ēhi anego'iro ë'anuëjo. ²⁹ Ēhi uavamu hejë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromo ju'ebiromo va'adoho va'o Midian sa'are ë hijade höjo. Ēhiromo harihe niö'i ömëvade höjo.

³⁰ Harihe niö'i ömëvoromo hijuvo vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumo'e sa'are Sinai dahoru bëhire namil'i gavade höjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu ririre hijamu. ³¹ Ēhijamu gagorovo tiöromo avoho ga'i bëhire va'ihö hejade höjo Badaro uavavamu: ³² Na jasi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God jevajëjamu hegorovo Moses-ro avoho ga'lië'adoho juhuonivoromo butubutumoromo bogo avoho gavade höjo. ³³ Bogo avoho gavamu Badaro uavade höjo: Ave sa'aho nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromo höru guduoho jijövëjo. ³⁴ Naro iae gëvode höjo nasi aribövihuro Egypt sa'are sisë'i raromamu gavë'i hejode höjo jabumë hara'uavavamu. Ēhuni na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruoho vuonugo'i mae raromoröhego. Ēhi jië'e jiaje ri'öjego na ramö'öjego Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are örire ēhi uavade höjo.

³⁵ Ēaho iae Moses höjo. Urimë'i Israel rajo aribövihuro ë ae gemuoho bijönimoromo uaruomade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho gavanuejo. Israel rajo aribövihuro Moses ēhi bijönimoruomamu God-ro hu baejade höjo. God-ro hu baeromo mu börömoho bojamade

höjo. Ëhesi bëhoho God-ro uavamu vënehu ravade ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugö'öjamu Egypt sa'are abueromo a böröme namiromo Israel rajo aribövioho vavaene jëvamu baejëvoromo maro bamëvade höjo. Ëhi jië'e mu börömoho God-ro Moses bojamade höjo. ³⁶Ëae gemuoho Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörö'e muoho vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo söjëvo va'adoho va'o jovo e'ure jovo ihe Kavü'e Jovore darugo'e muoho vaeromo söjëvo va'adoho va'o a rumo'e sa'are darugo'e muoho vae'amobe va'ojuvo vadune aho'obëhe 40 barëjade höjo. ³⁷Ëae gemuoho Moses-ro Israel rajoho uëvade höjo: God-hu na remö'öjamu rovodëhi jö hesiro baeromo majëh'i'röhë a göhu'o huro ëhi nugö'lö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade höjo. ³⁸Ëae gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raromaruire hu'o ë gemuore hijade höjo. Hu Sinai dahirure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae ajio aneraho majahinövade höjo. A i'ovëvo'röhë jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'röhëro.

³⁹Ëhi ë'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses juahamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö val'irögoro ë'are höjo. ⁴⁰Val'irögoro Aaron uaruomade höjo: Inömoho avoho'amego no ëho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijihö'rarejëo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruejö hu dinö'e höjo. ⁴¹Ëhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ëne inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Ëhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahromo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho ëho uvare höjo: Börömoho höromö hesi ihoro söröho ijare höjo. ⁴²Ëhi'amu gagorovo God-ro jubesinö dejoho bu'öromo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre ëho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu nëgajëhi ëhi ë'orëjo. Ëhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jubesi surire jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'lï ë'arije höjo. Bogajo. ⁴³A'i ae gö jubesi god ihe Moloch ë hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jubesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Èinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvene aho röjah'i'rarijëro. Èhuni na jemë rëmö'lö'ejöjo öre ègoro va'oromo Babylon iosiramiromo rori'o va'o raromo'irarijego. God-are surire jöho ëhi jajivë'e höjo.

⁴⁴Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömoho jubesi örire jiade höjo jaburo ëho garomo uvoröhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hö uvoröhego. Èjavu vaeröhe hesi öroho God-ro röjahijamu Moses-ro ëho garomo ae uëvamu ëhi vaejare höjo. ⁴⁵Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejë'ëro vuovëvamu jubesi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore

va'oromo ave sa'are rueromo gavare höjo urimore raromare aribövioho God-ro bishöhöjëvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho ë bamare höjo. Bamamu javuoho ë jiobe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu maho vaejego Jacob muebenövade aho God-ro ë hiröhego. ⁴⁷Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade höjo.

⁴⁸Ëhi ë'ađe höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu vaejaharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e höjo:

⁴⁹ Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo.

Höroho sa'are bamaje höjo.

Ëhi jië'oho diehi jië'e javue nanioho vaerëjo.

Nuh'o'irode osaho dinö'e avohorëjo.

⁵⁰ Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inömoho aho'obëhe bamë'ero jevë'ero.

God-are surire ëhi jajivë'e höjo.

⁵¹Sarerি hia'l biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö gö uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Hia'l tugohë'e aribövie jëvajëjo. Jemesi hijo miono'ehu ë'onövarëhi ëhi ë'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo. ⁵²God-are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'ojamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovare höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojëmamu anare höjo. Ëho jemesi sisë höjo. ⁵³Jemesi jöëni aneraäero jö börömoho God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴Stephen-ro jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo aribövihuro hesi örire dë vörönégamu vörö'iraeromo ane vuogigimoruomadeje. ⁵⁵Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu. ⁵⁶Iesu ë namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷Ëhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo rueruomoromo Stephen ruë numë baba'amoromo riravareje. ⁵⁸Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugoromo munëro vajamiruomadeje. Munëro vajami'irögoro urimo utaho'amojöëni niögoho jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-

ro muebejéhoröhego. ⁵⁹Niögoho babinugoromo munéro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahoho baejehego jasi örire ö'liröjo. ⁶⁰Éhi uanugoromo ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabisi sisého uehorovoromo vuonugéhëjo. Éhi uvoromo guomadeje.

8 ¹Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Ëhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuare aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo hruuromoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ömhuremu éhi ë Jerusalem raromareje. ²Amo God uehorovarue a ior'iорohuro Stephen-are jöeni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuare aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuare jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴Iae hruuromoromo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuare jöho majëhibe va'onövareje. ⁵Éhi majëhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabisi amo börömore va'adje. Va'oromo majëhiromo uëvadeje: God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶Éhi jië'e jöho majëhi'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo höru'e vuovëhë'e höru sisë'e éhi jië'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸Éhi'o'ego Samaria aribövioho nimorohëvo avohonövadeje.

⁹Nimorohamu ae gemüero ë amore hijadeje. Éa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjëvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a böröme jevajëjo. ¹⁰Éhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Börömoho höjo. ¹¹Iro oso'e majae ègobövie vaebe rovë'ero èhuni ë sa'a rajoho jöe barëjëvo'ego hesi jöhuremu avoho henövareje. ¹²Hesi jöhuremu hejë'ero hejareje Philip-ro jö mahö majëhiromo uëvamu: God-hu böröme namiromo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho böröme höjo. Éhi jië'e jö mahö Philip-ro majëhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³Röhu

iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴ Ëhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho ejaharuëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'löjëvareje Samaria va'oröhego. ¹⁵⁻¹⁶ Rëmö'löjëvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria hörøjareje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijë'e jabumë Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejë'le jiamu gagorovo God ëninamiromo uavareje Iesuare aribövihuro Aru'ahoho baeruomoröhego. ¹⁷ Ëninamiromo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸ Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromo Peter'o John'o uëvadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹ Ëhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo ëhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baeruomo'iröhe höjo.

²⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromo ëhuro Aru'aho ae gö bojëmi'irode darugoho bae'ejöjo. Röhu ëhi jië'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹ God-are nuniroho jasi dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ego ja bogo no'oho havo'anuëjo. ²² Ëhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jië'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³ Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego ëhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu rarovavéle höjo. ²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uëvadeje: Jemëro Badare öroro ëninamego huro ajemego jemëhu uevarije i'uoho bogo bae'iröjo.

²⁵ Ëhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jöho majëhinugoromo vuonorö'löromo Iesuare jö maho Samaria rajo jabies amore amore majëhibe va'aroho va'o Jerusalem hörójareje.

**Philip-hu Iesuare jö majahijamu Ethiopia sa'a
rajehu heromo mae uehorovade jöhoje.**

²⁶ Ëhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'öromo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue öroro hörönëjo. A rumo'e sa'are va'arue öroho uavajëjo. ²⁷ Ëhi uavamu hegorovo ri'öromo va'adeje. Va'ihö gavadeje Ethiopia sa'a raje aho örëro rova'amu. Ëaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ë magonaho hesi mu vaejahaje a böröme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a börömëro jië'ëro huro ë magonaho hesi inömo inömoho aho'obëhe muebejahonövadeje. Hesi muoho ëhi jiadeje. Urimë'i God rajahi'i Jerusalem va'ë'ëro ²⁸ vuonorö'löromo maratu döre hiromo miohuro jaguvamu va'ë'i suri surire jöho adahobe va'adeje. Surire jöho ëho Isaiah God-are jö

majëhinövade aehu jajivade jöho jiadeje. ²⁹Surire jöho adahobe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromo va'aje aho birohoromo ajiu hu'o hiromo va'onëjo.

³⁰Hiromo va'onëjamu hegorovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jöho adahamu hegoro uavadeje: Èjö adahanuoho na ja hejanuëjo o bogajo. ³¹Ruehuro uavadeje: Aehu bëhi bogo röjehijë'oho na diehi hejörajo. Rojomoromo na'o hijego va'arëjo. ³²Èhi uavamu hegorovo Philip-ro ajiu hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jöho adahamu.

Vaevë'oho sheep ano'i hu'irae va'aruëhi èhi bava'are höjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uë'uëvële namijajëhi èhi jörume namijade höjo.

³³Aëro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jö maho jövade höjo.

Raro hesi abozi harihu'o jabiesi jöho majahui'ajëjo.

Abozi harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barëjë'e höjo.

³⁴Èjöho adahoromo rue Ethiopia rajo a börömohuro Philip uavadeje: Ave jöho na uevego hejöjo. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro rahuare jöe jajivë'e höjo. Na hesi jöe o ae gö hesi jöe jajivade höjo.

³⁵Èhi uavamu hegorovo Philip-ro ë adahade jöho aevoromo Iesuare jö maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶Heromo örëro va'ihö gavare jove jiamu gagorovo rue a börömohuro Philip uavadeje: Èhuro gavëjo jove jiego. Naehu avevejö'e bapataeto vaejë'oho na mae höjo o sisë höjo. ³⁷[Mae o sisë höjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dë vövöbajo'e aho'o mae uehorovë'ohuro bapataeto vaejë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Iesu Keriso iae God-are Harihe höjo.] ³⁸Èhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho èhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o ë a börömohu'o jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro ë aho bapataeto vaejadeje.

³⁹Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip ma-majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömohuro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore ajiu hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovë'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo ë hijadeje.

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

9 ¹Èhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröëremu jövonövadeje. Ma-vöröëremu jövë'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömoho uavadeje: ²Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare i'imëmego jaburo garomo

uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovë'e höjo. Jabuhu éhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o magonahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro guduamëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

³Éhi é'ë'ëro iae va'adexe. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavë'i
⁴sa'are behumorovoromo hejadeje éhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

⁵Sisë vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo he'a'anuëjo ae gemüero ua'iramu: Jero éhi éhi é'ëjo.

⁷Éhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo ma-jörume riravareje. ⁸Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e ioho jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'lí gemu barëjadeje.

¹⁰Majae niö'lí gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Éhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹Na aviae jevajëjamu Badaro uavadeje: De ri'öromo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uénëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ého jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Éhi uénëjo. Iae hu parie vaejëjo. ¹²Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjöro. Éhuni va'oromo gavëjo. ¹³Éhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisë bëhe vaejëvö'i hijade höjo. ¹⁴Mu sisë vaejëvö'i Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovë'e höjo éhuro ae rahu ja uehorovavë'oho guduamo ujuoho va'o barëröhëro. ¹⁵Éhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Éhesi bëhoho naro é iaho baejë'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo aribövioho jabesi a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obëhe heruomoröhego éhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶Baejë'ëro naro hu röjah'iëjöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huë vavaene rabe bae'iröhoho diehi jië'e jiego garöhego.

¹⁷Éhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjamu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögoro örire gavane aho

Iesuro remö'özjade höjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marë'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'ere abueromo rarovavo'iröhego. ¹⁸Ëhi uavamu gave'i hiobaro ginioru nu ano'o va'enoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjadeje. Marëjamu ri'löromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

Mae hijë'ëro Iesuare ariböviohu'o Damascus hijamu majae gemu niö'i barëjadeje. ²⁰Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare Iesuare jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹God-are Harihe hö uëvamu heromo tiöromo uarovareje: Asë'e ë aho Saul na ae gemuoho höjo o ae gö höjo. Ëhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo éhioho ë'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amönövade höjo. Muo'amë'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho i'imëmego baejëvo'iröhego éhuni rovade höjo. Ëhi jië'oho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëjo.

²²Ëhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövobe va'oromo majëhiromo uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu höjo. Ëhi uëromo ë jö bëhoho avoho garomo hejë'ëro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³Bogo eni jioruomamu éhi'ojuvo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagovoromo Saul ano'i atareje. ²⁴Ano'i atamu ë jöho heromo ae göëro Saul majahijadeje. Röhu jene vö'oe majae vahie Jew rajo ariböviohuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵Ëhi'obe va'ojuvo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomonimo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i rejo sigagure ö'oho a'ohö'özjë'i ma-u'emu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶Va'oromo Jerusalem höröjadeje. Höröromo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromo juhuonamiruomadeje. ²⁷Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromo hu'rae baeromo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövadéhioho bogo éhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromo

jöe ēhi ēhi majahijamu. Jöe ēhi ēhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ēhuni jaruvoho Saul hu a mae höjo. ²⁸ Ēhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje. ²⁹ Majëhibe juvoromo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoro rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje. ³⁰ Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'irae baeromo Caesarea amore abuejaroho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹ Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuro huë vavaeni'e raromaroho barë'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jëvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromo ë'ade jöhoje.

³² Ēhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromo iae God-are aribövioho gë'iro Lydda amore abueromo ë hijadeje. ³³ Hiromo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo höru'le vuovahë'ero maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje. ³⁴ Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ēhuni ri'öromo jaehu raromanue maratuoho avoho bamëjo. Ēhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje. ³⁵ Ri'öromo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obëhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶ Ēhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje. Hesi iohoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho mi ihe deer-je. Huro hiromo huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje. ³⁷ Ae ajëmiromo ijönö guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajiøbamareje. ³⁸ Bamamu Iesuare ariböviohuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo ëgoho jië'ego ae niö'i üëvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹ Majahijamu hegorovo Peter-ro ri'öromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojiomareje. Iojiomamu magonaho doru ömo'ömohuro niersuburu'e bamë'i Peter-are bëhire ro ruë numë gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijë'i sigohi'amade niögoho Peter-ro gajöro röjahijareje. ⁴⁰ Röjahijamu huro jabumë aho'obëhe ë döre osare jëvamu rëmö'öjamu va'o barëjadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are örire èninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'öjëjo. Ri'öjëjamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'öromo döre hijadeje. ⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro öve nugö'öromo

ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvëvadeje magonaho doru ömo'ömohu'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejöro. Rovamu Peter-ro uëvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahëjo. ⁴² Ehi'ade jöho Joppa amoho aho'o uarovo barëjadeje. Jöho uarovamu hegorovo ae aho'obëhe Bada aevoromo mae uehorovoruomadeje. ⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obëhe Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

10 ¹Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jiël'ëro muorovo aribövi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'öromo hijë'ëro éhi muebejëvonövadeje. Ëmuorovo aribövi gemuore bu'øjare jabesi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ²Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Éhi jië'e ae jiadeje.

³Éhi jië'e aëro jiël'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo. ⁴Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro aneraho juhuonamiromo érimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuëego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ého God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵Éhuni ae gö rëmö'øjego rue Joppa amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo. ⁷Anerahuro éhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejaharue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro éhi ruejöro jöe nugöl'øjadeje. Ëmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸Éaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi é'amu gavade jöho majëhiromo rëmö'ojamu Joppa amore va'areje.

⁹Nérö è ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovareje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'le jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre javu döre ajiomoromo hitavë'ëro raromaruire è hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰Hiromo hömamu hegorovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'raejadeje. ¹¹Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho hesi bëhire ruvebi raromamu. ¹²Raromamu gavë'i gavadeje sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu

va'ëne inömo hesi döre jio'amamu. ¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ¹⁴ Ijëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojöeni. ¹⁵ Peter-ro éhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ého nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶ Vae niö'i gemu éhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömoho sionëro ö'idöre ba'ojiomamu.

¹⁷ Ba'ojiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nume Cornelius-are aribövihuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejë'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje. ¹⁸ Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ého jiajëjo.

¹⁹ Éhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruëjo. ²⁰ Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jévo'ego bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Naro rémö'öjamu rovare höjo. ²¹ Éhi uavamu hegorovo Peter-ro abueromo nume rovare aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe négamu rovariije höjo. ²² Rovariije höjamu uavareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovare höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Éhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Éhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Éhuni rovare höjo. ²³ Éhuni rovare höjamu hegorovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahiromego momoröl'örëjo.

Éhi ë'ë'ëro néröho Peter-ro ri'öromo jabu'o va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuare ö mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje. ²⁴⁻²⁷ Va'arohu va'o néröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter birohoromo uvadeje: Peter God val'ëne höromu hesi bëhire sa'are ague aho hiromo Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi éhioho ë'i ma-ri'öromo döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'o Cornelius'o jöe jörovobe osare va'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejöro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu. ²⁸ Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'o gemu mae jijiho'iröhoho o jemesi osare va'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Éhi höjo röhu God-ro na röjehiromo uevë'e höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhе aribövihuro jio'amajëjo. ²⁹ Éhuni naro ruejöro jero jöe nugö'öjamu hegorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromo nue gö gö

uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Ëhi jië'oho rabëni ruejöro uevane höjo.

³⁰ Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bëhoho urimo riröhe majae sanuovamu jaruvo jiajëhi naro nasi osare hiromo God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövë'i gavode höjo ae gemuëro niögü aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu. ³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro éhu'o uehorovajëjo. ³² Ëhuni ae rëmö'ojego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo. ³³ Ëhi uevamu hejë'i naro ma-burëro jöe nugö'özjode höjo jero ruejöro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe ë'ane höjo. Ëhu'ëro no ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojamë'ëro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴ Ëhi uavamu hegorovo Peter-ro jöho majëhiromo uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'iro rajoho bijönimo'i ³⁵ a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro ëhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuaje höjo. ³⁶ Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromo uövuade höjo: God na'o jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruwoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuaje ae höjo. ³⁷ Jemë'o gavarujëjo Iesuare mu börömoho Judea sa'ae bövioho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijamu evare ë mu börömoho Galilee sa'are aevoromo Judea sa'ae bövioho rovade höjo. ³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu muro bam'o irögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ëro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejëvobe Satan-are darugoro raromarue aribövioho aho'o ajëmibe ëhi ë'obe ë sa'ae bövioho juvonövade höjo. ³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo. ⁴⁰ Guomamu majae niö'lí gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'özjë'ëro hijamu gavare höjo. ⁴¹ Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövioho noremüëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'özjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövioho noremüëremu gavare höjo. ⁴² Noro hu gavamu Iesuro uövuade höjo noro hesi jöho ae majëhiromo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'oho o bogo vuovë'oho hesi nunire riravego mevëvoröhego. Ëhi uënövoröhego Iesu majahijade höjo.

43 Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuiromo jajivobe rovare höjo. Jajivoromo uövuare höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'oho God-ro hesi jööni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuo'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jöhoje.

44 Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje.

45-46 Abue'amamu gagoro Jew raje Iesu mae uehorovë'i Peter'o rovare aribövihuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohemu bojamuli'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjamu Peter-ro ri'löromo uëvadeje: 47 Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo aribövihu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ëhi jië'oho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. 48 Ëhi uenugoromo hesi aribövihuo uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejëvohëjo. Ëhi ë'lë'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae égo'o no'o hiromo va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

11 ¹Iae apostle ömo'ömohu'o Keriso-are ë mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'le göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ²Ëhi uvamu hegorovo Jew rajo a ioro'iorohu Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje aribövihuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje: ³Jew rajo nosi sino tarivahuarüehioho aho jabesi sinohu bogo éhioho tarivëhare höjo röhu jero jabesi osare va'oromo jabu'o gemu mae hiromo ioho ijane höjo.

⁴Ëhi uavamu Peter-ro ri'löromo hulu sa'a gö rajohu'o hiromo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje. ⁵Majëhiromo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi bëhoho na anumiae Joppa amore hijode höjo. Hiromo God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i nia'ovo'iraeromo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho nasi bëhire ruvebi raromamu. ⁶Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu. ⁷Hejode höjo uevavamu: Peter ri'löromo muo'amoromo ijëjo. ⁸Ijëjamu hegoro naro uavode höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojööni. ⁹Ëhi uanugoromo hejode höjo ö'idöre röhu

maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁰ Ëhi uevamu ëhi jië'lë muoho vae niö'i gemu naro ga'i hijovo evare gavode höjo ë inömoho aho'o sionëro ö'ídore ba'ojiomë'e jiamu. ¹¹ Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'öjë'ëro jië'lëro. ¹² Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'ego nani na jabu'oho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromarue Iesuare ö ömo'ömoho övo gö mine övo göre gemu ëho jaburo na'o gemu mae ri'öromo ë rovare ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo. ¹³ Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ¹⁴ Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'lì maro raromo'irarijego. ¹⁵ Cornelius-ro ëhi uövuamu hegorovo naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabisi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo. ¹⁶ Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mami'e uövuade höjo: Urimë'i John jovëro bapataeto vaejëvade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovoho bogo a'lì Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Iesuro ëhi uövuade höjo. ¹⁷ Amo urimë'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamujadëhi ëhi sa'a gö ariböviohu'o mëmade höjo. God-hu ëhi sa'a gö rajo ajëmijadoho ëh'oho na rabëni God-are öroho tugohojörago.

¹⁸ Peter-ro ëhi uëvamu hegоро rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromo uavareje: Ëhi jië'oho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabisi öroho jiovëhë'e höjo ëhuro jabu'o dë vövöbajo'e huotorovoromo mae raromo'iröhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jöhoje.

¹⁹ Urimë'i Jew rajëro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisë vaejëvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'o raromo'i ioro'iorohuro öri ëgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ë va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuare jöho majëhinövareje. ²⁰ Röhu Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohu Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o ëho jaburo Antioch amore va'o raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'lì sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuare jö mahö aevoromo majëhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jöho majëhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obëhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

²² Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jöho hejareje. Heromo Barnabas nugöl'öjamu Antioch rajohu gö'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade

God-ro mae ajämijë'e jiamu gëgorovo nimorohoromo uëvadeje: Ae aho'obëhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorejо. ²⁴ Ëhi uëvade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe aevoromo Badare örire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obëhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obëhe röjëhibe va'aroho vadune gemu barëjadeje. Ëhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumë Christian aribövioho jëvajëjo. Urimoho ëhi jië'e ihoho bogojëvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijönö Claudius Rome a börömo jiadevare evare ë i bogojio majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugöl'öjëho'ejarëjo. ³⁰ Ëhi uvonugoromo suvuoroho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabisi övo döre bahijëhoröhego.

Peter savojire ba'amare jöhoje.

12 ¹ Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jöe nugöl'öjadeje aëro ekaresia a ioro'iorohu ijumëvoröhego. ² Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. ³ Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rum'o Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi é'areje. ⁴ Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aev'oioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabisi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabisi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabisi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho valego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabisi nunire barueromo court vaeröhego. ⁵ Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

**Aneraeahu Peter ajamamu Peter-hu savoji
gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.**

⁶ Ēhi'ojuvo nérö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabiesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'l göhuro viëhi hiromo Peter muebel'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. ⁷Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'löjëjo. Ēhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromu sa'are bejadeje. ⁸Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i höru guduoho io'amëjo. Io'amëjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo höru guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovëjo. ⁹Nasi ijoro rovëjamu savoji gagoroho höröromu hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraeahu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ojubo ¹⁰va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börlomore va'arue biriri'e ojore ë rovareje. Rue'i gavare ojoho hesi éma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

¹¹ Va'amu gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'oho iae na garomo uvajëjo: Iae mae-ëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo aribövihuro bövi bise'o vaejevo'i uvaroho éhi ë'oröhoho bogo eni jévo'ajëjo.

¹² Peter-ro éhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo éninamijareje God-ro Peter ajamijöro. ¹³ Éninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovahö'i rovadeje. ¹⁴Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövihuo uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajëjo. ¹⁵Namijajëjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromo magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo éma uövuanuëjo. Éma uövuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajëjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajëjo.

¹⁶ Éhi'amu gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjëvadeje. ¹⁷Jöe barëjëvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro éhi éhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Éhi jië'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ior'o'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarëjo. Éhi uënugoromo öre gö va'adeje.

18 Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue aribövihuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromo juhuonivoromo uehoroho bogojévamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojiajëjo. 19 Bogojiajëjamu Herod-ro uëvamu hesi aribövihuro Peter nahemu nahojuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromo jöe mevoromo hesi aribövihuro atovarue aribövihuo muo'amojöro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadaho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

20 Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioremu tugohojöeni ëhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromo Herod sanuamijöro dinamiromo jöe nugö'ëromo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijego ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

21 Ëhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare rueruomoröhego. Ëmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromo hijaje röho mare hiromo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. 22 Jöe majëhijamu hejë'i rue aribövihuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aeħu jöho majahui'i a iosiramuiromo dö mare jië'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo. 23 Ëhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemaduhuni ëhuni anamu guomadeje.

24 Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

25 Ëhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

13 ¹Iae Antioch amore ekaresia a ioroiroho jö God-aro baeromo majëhijarue aribövihuo'lesuare öri röjëhijarue aribövihuo'jëvadeje. Ëaribövi jabesi ihoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul ëhi jio'amadeje. ²Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo iho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo iho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

**Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo
Keriso-are jö majëhijare jöhoje.**

⁴God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o ëhi rëmö'øjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmölöjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jië'e sa'are ë va'o ravo'amareje. ⁵Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmego jaburo muoho vaebe jirehoröhéro.

⁶Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromo Paphos amore höröjareje. Höröromo sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro jië'ero aribövioho sarerëmiromo uënövadeje: Na jö Godaro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. ⁷Bar-Iesu ë sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Ësa'are a börömo hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jië'ero jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo. ⁸Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a börömoho nijio'irae gavadeje Iesuare jöho ejahojöeni. ⁹Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ērimahoromo ¹⁰uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotohuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo. ¹¹Ëhuni Badahu i'u mana bojami'ië'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'ië'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaeħu ajivajoho majae ëgo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Ëhi uavamu gavë'i hesi nunoho sisërëjamu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojo. ¹²Ëhi'amu ë sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego ë a hesi nunoho sisërëjamu gagorovo tiöromu uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

**Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore
va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.**

¹³Ëhi'amu Paul'o hesi aribövihu'o ëho jaburo Paphos amore boat-re iojiomoromo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore ë ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje. ¹⁴John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch

amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'o arijareje. ¹⁵ Arijamu aëro Moses-hu bojëmade jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adahamu evare God rajahijarue osa muebejarue ariböviohuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'oho majahuijego no heromo biririvoromo God mae uehorovo'iraréjo.

¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'löromo jaburo hejöro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovaruje a ioro'lorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehéjo. ¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'oho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abueromo ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamu söjëvo ujuoho rovade höjo. ¹⁸ Söjëvo ujuoho rovamu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mu sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremu gë taemoromo ajëminövade höjo. ¹⁹ Ëhi'ojiuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare ë sa'a uhure ène aho'obëhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'oho mëmijade höjo jabesi sionoho baeröhego. ²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromojuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihujuvo ro Canaan sa'are raromaroho vadune aho'o 450 ëhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamu gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovade höjo nosi hijo miono'oho muebejëvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro hijo miono'oho muebejëvade höjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamu evare Israel rajo ariböviohuro ri'löromo God ua gavare höjo huro böröme namiromo muebejëvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade höjo. Saul bojëmijamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade höjo. ²² Vadune 40 barëjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade höjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövieno bise'oho vae'a'ajëjo. David-are jöho ëhi uëvade höjo. ²³ Ëhi uëromo va'ojiuvo majae ijönö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi ëhi bojamuade höjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel raje ae aho'obëhe majahuiromo uövuade höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amu uövuade höjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahuo jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo. Ëahuro nasi ijönö

rue'ië'ajéjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajéjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ömohumë o sa'a gö raje God mae uehorovarujohumë God-hu ajamuiromo manö bamavuaje jöho ë jöho nosi jöeni rovë'e höjo. ²⁷ Ehesi bëhoho Jerusalem raromarue aribövihuo' jabesi a masijohu'o ého jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare höjo: Iesu iae ajamuiromo manö bamavuaje aho höjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövare höjo: Éa börömoho bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajéjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavë'ero. Bogo gavë'ero aehu Iesuare örire vaeruomoröhego ë surire jajivarëhi Jerusalem raromarue aribövihuro éhi ë'oromo Iesu court vaeromo uaruomade höjo: Sisë ae javë'ero guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë uanugoromo nahoromo gavare guomoröhe bëhoho bogojamu gavë'i Pilate éma uaruomade höjo: Uëvego ano'iraréjo. ²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue aribövihuro éhi vae barënugoromo Iesu ijore jiamu baruvebiromo hure bamare höjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'øjade höjo. ³¹ Ri'öjamu Galilee sa'are jioromo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovare a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare aribövihuro jaruvoho Israel rajo jabesi örire hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö maho majëhiromo uëvarüëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javuë'ero éhi ajamuijade höjo. Ajamuiromo nosi jöeni Iesu ajamijamu guomoromo ri'øjade höjo. Ehesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'öl'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajéjo.

Jaruvocho naro ja baejavë'e jevajéjo.

³⁴ O God-are surire jö göho huhu ajamego Iesu ri'øjego ijönö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo éhi uvë'e höjo: God naehu David uavodëhi iae éhi ma-maemu ajëmi'ejöjo jemë mae jëvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvë'e höjo: Jasi aëro jevë'ero God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijeve'ajéjo. ³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Ehuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesuare jöho jajivade höjo. Ehesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'øjë'ero éhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸⁻³⁹ Aganomë éhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohëjo. Iesuare jöeni God-hu mu sisë uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örire

majëhijë'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovë'oho mu sisë vaejarije hesi i'uoho iae barëjaje höjo. Moses-hu bojamuade jögoru ejahë'oho bogo éhuro mu sisë hesi i'uoho barë'i a'i Iesu mae uehorovë'oho iae barëjaje höjo. ⁴⁰ Ëhuni avoho mueberovohëjo éhuro jö God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo.

⁴¹ Ëhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

God-ro uëvajëjo: Nasi jö ahoromo sivaruje aribövihumë nasi muoho garomo tiöromo vuovorëjo.

Ëhesi bëhoho jemë bogo vuovo'i raromaruje majare evare naro vöröle mu börömoho vae'ië'ajëjo.

I'u'e mu böröméro jië'éro aëro jemë sama'e röjëhi'ibejarëjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijëjo.

Ëhi uvë'e höjo. Ëhuni avoho uehorovohëjo.

⁴² Paul-ro ëhi uénugoromo hu'o Barnabas'o höröjamu gëvë'i rue aribövihuro uëvareje: Ruëre hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'lö rueromo ëhi jië'e jöho majahuirego no he'irarëjo. ⁴³ Ëhi uëruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obëhe o sa'a ioro'iro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövihoo aho'obëhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amu gëgorovo jaburo niö'iro jabesi örire jögore mëmiromo uëvareje: Biririvoromo uvorëjo: Hesi God-ro huë baeromo ajamui'ajëromo muoho vaenövorëjo.

⁴⁴ Ëhi ël'ë'éro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obëhe Badare jöho he'i è osare gemu gagovoruomadeje. Ae gemu gemu bogo rovareje. ⁴⁵ Amo raje ae aho'obëhe gagovamu gëgorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dë vörönëgo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisë atareje.

⁴⁶ Jö sisë atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i mabiririvoromo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemëro hesi jöho urimo hejöro. Ëhi höjo röhu jemë è jöho heromo bijönimarujëjo. Bijönimoromo éhuro jemëhu ioro'ioremu maro raromo'irarije öroho tugohë'e jëvajëjo. Ëhuni no huotorovoromo sa'a ioro'iro rajoho jöho majëhinövö'ejarëjo. ⁴⁷ Ëhesi bëhoho rabëni Badaro jöe bojamuromu uövuë'e höjo:

Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'iro rajoho ajivëvo'iranego. Ajivëvego ae aho'obëhe majae beva'ajire majae hö'ojajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Ëhi uëvamu hegorovo sa'a ioro'iro rajohuro nimorohoromo uvorouomadeje: Badare jöho iae mae höjo. Ëhi uvoromo ioro'ioremu raromo'iröhego God-hu uvade aribövihuro Iesu mae uehorovorouomadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho è sa'ae bövihoo uarovobe va'adeje.

⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue

magonaho masijohu'o amore a masijohu'o ë aribövi jabesi dëho iëhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisë vaejëvoruomadeje. Sisë vaejëvoromo Antioch sa'anö jëvamu rëmö'öjëvoruomadeje. ⁵¹Rëmö'öjëvamu gagorovo va'irögoro höru tohotoho'e jëvamu riremoromo va'areje amo rajohuro sisë vaejaruoho gajöro. Va'oromo Iconium amore höröjareje. ⁵²Amo Antioch raromarue Keriso-are aribövi jabesi dë vövöbajo'oho aho'o sasohëvoromo God-are Aru'ahohuro rarovëhadeje.

**Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariomo
God-are jö majëhijare jöhoje.**

14

¹Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch e'arëhi ëhi Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. Jöho majëhijamu ëhuro Jew raje ae aho'obëhe sa'a ioro'iro raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovoruomadeje. ²Mae uehorovamu gëgorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue ariböviohuro sa'a ioro'iro rajo jabesi örire uehoro sisëho bojëmiromo jabesi dë iëhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodëgoruomadeje. ³Nue huodëgamu Paul'o Barnabas'o majae ègobövie ariomo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majëhijareje. Majëhiromo Badaro ajämamu ëhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obëhe garomo uvöröhego: Iae mae-ëjo. God-hu huë baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvöröhego. ⁴Ëhi'amu amo rajo ariböviohuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi döönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi döönö jëvadeje. ⁵Ëhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ého jaburo jabesi masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje. ⁶Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ebiromo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje. ⁷Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuare jö mahö majëhibe jirehareje.

**Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariomo God-are jö majëhiromo
huë vavaeni birohoromo ju'ebiromo Derbe amore va'are jöhoje.**

⁸Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu höru sisë'e ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo höru sisë'e jiobe rovë'ëro éhu'ëro bogo mae bogo juvadeje. ⁹Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejamu gagorovo ma-hu gemu èrimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjamu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë höru sisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë höru

sisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jëvo'i a'i aru'aho börömoho niö'iro araeromo rueromo jabiesi darugoho böröméro jëvë'ëro éhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane éhi sisë'i uehorovoromo ri'löromo jabiesi Lycaonia jöëro madarugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho börömoho niö'iro araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo. ¹² Aru'aho börömoho niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabiesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jöho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuvaje aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego. ¹³ Zeus aru'aho böröme höromo rajahijarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahijarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho böröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'oho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo börömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ého jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho böröme jëvajëromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'mëmi'irögoro ë'oruomadeje.

¹⁴ Éhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Éhi jië'oho mu sisë bëhe höromo jabiesi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvöröhego: Jaburo nosi muoho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo ma-ba viëhi jiaroho rue ae aho'obëhe jabiesi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: ¹⁵ Asë'e jemë rabëni éhioho ë'aruëjo. No bogo aru'aho börömoho javuo'i no ma-ae jemë val'ëne javuajëjo. No jö maho majéhi'i rovare höjo éhuro éhi jië'e darugo rumo'e inömo éma rajéhijarujoho vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ö'idöe sa'a jeve bövie bise'e no bamavuade höjo. ¹⁶ Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimiruji muoho vae'ego huro ma gë taemonövade höjo. ¹⁷ Iae éhi jiade höjo röhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurihi'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muoho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Hu éhi jië'e a böröme hö uvo'irarijego. Huro éne nugö'öromo i majaho rovego uvaje höjo: Iéro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muoho éhi röjëhibe rovë'e höjo. ¹⁸ Biririvoromo éhi jië'e jöho majéhiromo dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'o gavaroho mi suvuoro vënire bueromo bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijënoho jië'e éma vuonugareje.

¹⁹ Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabiesin jioruomojöro mu sisë jöho biririvoromo majéhijareje. Majéhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromo ajëmiromo Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomë'e höromo amoro jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje. ²⁰ Bava'amu Keriso-are ariböviohuro ro

Paul-are bëhire gagovoromo riravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'öromo rue amo börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo néröho Barnabas-mu niö'iro ri'öromo va'aroho va'o Derbe amore höröjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonorö'ö va'are jöhoje.

²¹Derbe höröromo Iesuare jö maho majëhijamu ae aho'obëhe aevoromo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövie jioruomadeje. Ëhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorö'öromo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajämibe va'areje. ²²Ajëmiromo jabesi dë vövöbajo'oho biririvöhöromo uënövareje: Biririvoromo Iesuare jöhemu mae uehorovonövorëjo. Ëhesi bëhoho God-are aji öri ari'lere va'i nagüe'oho no vavaene böröme baebe va'ojiuvo evare va'ejarëjo. ²³Ëhi uëbe a duvahé ekaresia jabesi simano vaeröhoho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemu vaeromo uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovaruje a hesi övo döre rémaruëjo. Ekaresiaho ëhi ajämibe va'areje. ²⁴Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barënugoromo Pamphylia sa'are rovareje. ²⁵Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuare jöho majëhinugoromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovareje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rémareje huro ajämego mu mae vaebe jireho'iröhego. Jaruvoho ë muoho barëjë'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovareje. ²⁷Rueromo ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënugoromo gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijamu ëhi jië'le muoho vaeromo rovare höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamu jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Ëhi'ade höjo. ²⁸Ëhi majëhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ëgobövie ë arijareje.

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

15

¹Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göéro Judea sa'are jië'ëro rueromo Keriso-are aribövioho majëhiromo uënövareje: God-arire mae va'i négë'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jögoru jajivadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë'o sinoho ëhi tarivëhego God-are aribövie jëvo'irajo. Sino bogo tarivëhë'oho bogo maroho va'a'arujëjo. ²Bogo maroho va'a'arujëjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovare aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ëhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ëhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömohu'o Jerusalem ekaresia a duvahé ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhë jöho mevo'iröhego.

³ Baejëvoromo rëmöl'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruomohijajo. Ëhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ëjöho heromo börömo bëhe nimorohonövareje. ⁴ Amo ëhi jië'e jöho majëhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle aribövihuro ekaresia a duvaho ömo'ömohuro ekaresia a ioro'iorohuro ëho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmijamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro ëhi ajamuamu muoho vaeromo rovare höjo. ⁵ Ëhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae ëhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ejarëjo: Moses-hu bojamuade jögoroho ejahonövorëjo. Ëhuremu mae höjo.

⁶ Ëhi uëvamu hegoro apostle aribövihuro' Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o ëjöho mevo'i gagovareje. ⁷ Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo ëhuro noro garomo uvöröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ëro ëhuni huro jabu'o mae uehorovëvajëjo. ⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö gö uehorovavuo'i ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo. ¹⁰ Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ëro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni négajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'i négajëjo. ¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noehu mu vaejruohuro a'lí hesi Bada Iesuhu huë baeromo ajamuijajohuro iae ëhuro Jew rajoho no maro raromo'ejarëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noehu maro raromo'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹² Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'öromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmibe jirehare höjo. Ëjöho he'iro ae aho'obëhe jörumoraejareje. ¹³ Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegورو James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴ God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ëjöho majahuijamu no hejare höjo. ¹⁵ Ëjöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶ Badaro uvavohijajo: Ëhesi ijönö naro vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ejöjo.

Sisëréjjadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'l'a'ajëjo.

¹⁷ Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'l'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸ Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rovë'l e javuajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹ Ëhuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabisi öriroho bogo bojëmi'i ²⁰a'i ma-suriro jöho nugö'öromo uë'ejarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromo nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ëjöhemu jajivo'lejarëjo. ²¹ Ëhi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noeuhu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ëhuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabisi örire nugö'ö'ejarëjo.

**Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro
rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabisi örire bamëhare jöhoje.**

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ého jaburo jöe mevoromo uvareje: Ë'ego no nosi a ioro'ioroho baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore val'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'l'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'l'i jabisi örire mae uehorovaruëro jië'ëro.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'l e jiadeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje aribövihumë apostle aribövihu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o jemesi ö mueno'ëro javuël'ëro noro jemesi örire jejëmaruejo.

²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromo jemesi simanoho sisëvojëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ého bogo noeuhu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ëhuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ejarëjo jemesi örire rëmö'l'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego.

²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-biririvoromo

nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëmö' öjëvaruejo jaburo ö'oromo noeju jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruejo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ejarëjo. ²⁹Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi öönö'oho jijihorëjo. Ëhi jië'e mu gororovë'oho éhuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho ëhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰Bojëmiromo rëmö'ojamu Paul Barnabas Judas Silas ého jaburo va'aroho va'l' Antioch amore suorovareje. Suorovanugoromo Christian aribövien aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹Suroho bojëmamu ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'iro rajoho bogo bojëmi'ejarëjamu hegrovoo uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromo nimorohoruomadeje. ³²Ëhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae égobövie jöe majëhiromo Christian agano jabiesi dë vövöbajo'oho biririvëhareje. ³³Ëhi'oromo majae égo'o Antioch arijamu evare è Christian aganohuro rëmö' öjëvoromo üëvareje: Huë mae baeromo va'orëjamu jaburo Jerusalem jioromo rëmö' öjëvamu rovare è aribövi jabesirire sionëro va'areje. ³⁴[A'i Silas-ro ëhi hi'i uvadeje.]

³⁵Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae égo'o arijareje. Ariromo jabu niöl'i o a ioro'iroho aho'obëhe ého jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho röjëhinövareje.

**Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromo gemuore
jireharoho vuonugo'i öre gö öre gö va'are jöhoje.**

³⁶Ëhi'ojuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire è'ego no è vuonoröl'ö va'oromo gévarëjo Christian aganoho diehi diehi muoho vaeruomego. ³⁷Ëhi uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ölojöro. ³⁸Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o öl'ëoho bogo maehu höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuöl'ö'i sionëro rovade höjo. Ëhi jië'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo. ³⁹Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o irorovoromo göëro öre gö va'l' göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'rae baeromo boat-re ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'l'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae ëhi'o'ejarëjamu Christian agano ömo'omohuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'raeromo va'adeje. ⁴¹Hu'raeromo va'adoho va'l' Syria

sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromo ēhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae juvade jöhoje.

16

¹ Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromo va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro ë hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi vavuoho Greece raje jiadeje. ² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'rae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu uvadeje: Jew raje ave sa'are röhu dirö'e göre göre raromaruohuro garomo uvaruëjo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jië'ero sinoho bogo tariojahë'e höjo. Ëhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tariojahego Jew rajëro hesi jöho bogo ejahojöeni Paul-ro uëvadeje Jew rajehu ë'aruëhi Timothy-are sinoho tariojahojöro. Ëhi ë'ë'ero hu'rae baeromo va'adeje. ⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jöe majëhibe va'areje. Majëhiromo Keriso-are aribövioho uënövareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ëhi jië'e jögoroho uehorovë'ero bojëmijare höjo jemëro ejëhonövo'irarrijego. Ejöho ejëhonövorëjo. ⁵ Ëhi jië'e jöho majëhibe va'ego ekaresia ariböviohuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ëhi ekaresiae aho'obëhe marohëvobe va'adeje.

Paul-hu Troas amore va'oromo nia'ovo'iraeromo gavade jöhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jöho majëhibe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabumë tugohëvadeje Asia sa'aroho jöho bogo majëhiröhego. Tugohëvë'ego Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ënire ë jireho va'areje. ⁷ Va'aroho va'o Mysia sa'a viture va'aroho Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uëvadeje: Nadi ë sa'aho va'ohëjo. ⁸ Ëhi uëvamu Bithynia sa'aroho bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejaroho abo Troas amore höröjareje. ⁹ Troas hörönugoromo vahiromamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemuëro namiromo dinamiromo uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinëjo. ¹⁰ Nia'ovo'iraeromo ëhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uöromo ë'ajëjo: Macedonia sa'a rajoho Iesuare jö maho majëhihë uövuajë uvoromo ma-burëro va'iro bövioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi ariböviohu'o Philippi amore ro jö atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojiomoromo ma-ahorirëro jovo döre va'aroho va'o Samothrace sa'are suorovë'ero néröho jovo döre

va'aroh Neapolis amore suorovareje. ¹²Neapolis suorovanugoromo örëro va'aroh Philippi amore suorovareje. Ëamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a börömoho röhu ë sa'aho taritarivë'e ihe gö gö jiadeje. Röhu sa'a dirö'e gemu börömoho jiadeje. Ëdirö'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoromo ë amoho aevol'i ioromo raromobe rovë'e jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niöl'i ë raromareje.

¹³Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo aribövihuro God-are örire jöe atol'i nume jovo riröre abo raromarue höromo amore jioromo ë abuejareje. Abueromo ë raromoromo gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömoho Iesuare jöho majëhijareje. ¹⁴Jöe majëhijamu magonahe gemu hesi ihoho Lydia-ro ë hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavuë'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje röhu Jew rajo aribövihu'o gemuore God rajahinövadeje. Röhu Badaro Lydia-are dë vövöbajo'oho jiovahë'ero huro hejade Paul-ro Iesuare jöho majëhijamu hegorovo jöho ejahadeje. ¹⁵Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue aribövihu'o bapataeto vaejareje. Vaenugoromo ë magonahohuro uövuadeje: Jemë uvarujoho: Iae mae-ëjo. Nöröro Bada mae uehorovajë uvarujoho jemëro rueromo nasi osaro raromohëjo. Ëhi uöromo dinamuijamu ejahareje.

**Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o
savoji gagore ba'amëvare jöhoje.**

¹⁶Ëhi ë'ë'ëro iae noro God-are örire jö ataruire va'i va'amu gavë'i magonaho aboride gemuëro örire birohavuadeje. Ëmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejëhaje magonahe jiadeje. Röhu Satan-are aru'aho sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisëréjë'ëro éhu'ëro rabe rabe ijono jioröhe jöho iae hu ae huruoho majëhönövadeje. Majëhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömoho ilimëmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje. ¹⁷Amo ë magonahohuro simanoho sisëréjë'ëro Paul'o no'o rihiromavuoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ëaribövihuo jabumë God dö mare hijaje hesi mu aribövie jëvajëjo. Jemëhu sisëroho bogo va'i maro va'irarije öroho röjëhijarue höjo. ¹⁸Ëjöe gemuoho majae aho'o rihiromavuoromo uvobe ruenövadeje. Ëhi'ojuvo Paul-ro he'l'i hiromo vörönimamu hegorovo huotorovoromo magonaho hesi dëre aru'aho sisëho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavajëjo: Aruëre magonaho hesi dë vövöbajo'eroho hörö va'ëjo. Va'ëjamu gavë'i evare höröromo va'adeje. ¹⁹Höröromo va'amu ë magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dëre rarovö'öjahë'ëro jië'ëro ë magonahoho rabe rabe ijono jioröhe jöho bogo majëhiromo éhuro

monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ejarëromo Paul'o Silas'o guduamëvoromo amo ririre jagu baejëvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rëmoröhëro. ²⁰Jagu baejëvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabisi nunire rëmonugoromo Paul'o Silas'o jabisi jö sisëho majëhiromo uëvareje: Ave aho Jew raje aëro jëvë'ëro nosi amore mu sisë barueromo ijumavuaruëjo. ²¹Ëhesi bëhoho Rome nosi jögoroho ahoromo jabisi muoho röjahuijaruëjo. No Rome rajëro javuë'ëro jabuhu röjahuijargue mu ejëhoromo vaejë'oho bogo maehu höjo. ²²Bogo maehu höjamu hegoro rue amo raje ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ajëmiromo anëgo'ië'areje. Anëgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabisi niögoho ma'eno dadovëhoromo jijövëhoromo police uëvareje: Hisuebijëvhöjë. ²³Hisuebijëvhöjëjamu hisuebijëvo'i arijuvo hisuebijëvonugoromo baejëvo va'o savoji gagore ba'amëvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niö'ioho avoho muebejëvonëjo. Ju'ebi'aruëjo. ²⁴Ëhi uavamu hegorovo baejëvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rëmoromo höroho ijo dirö'ore bahijëhoromo evare i'u'ë ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemëvamu ëhi ariemu arijareje.

²⁵Aríromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are örire jöe majahiromo hu rajahiromo jöe iareje. Rajahiromo jöe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶Ëhi'amu gavë'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obëhe ë javu vaejare munë sa'a uhure jio'amajohu'o sisë maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavë'i evare oje aho'obëhe jiororovoromo ae aho'obëhe tövëvare ö'oho jiororovo'amadeje. ²⁷Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavë'ëro ri'löromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amë'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomë'e höromu kaejö ëgoho jijöromo hesi arijo'arije anorovo'ië'adeje. ²⁸Hesi anorovo'ia'amu gavë'i Paul-ro madarugo'o uavadeje: Ëhi jië'oho vuonugëjo. No ae aho'obëhe aviae javuajëjo.

²⁹Aviae javuajëjamu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavöromo maburëro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabisi bëhire behumorovadeje. ³⁰Behumorovë'ëro hu'rae ömëvoromo amonö va'oromo uëvadeje: Na diehi ë'ejöjo ëhuro maja ijoho na sisëroho bogo va'i maro va'irode.

³¹Diehi ë'ejöjamu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonëjo. Mae uehorovë'oho God-ro ja manö bamavo'iramu maro va'a'anuëjo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ëhi jëvo'ajëjo. ³²Ëhi'onugoromo Badare jöho majëhijamu rue savoji muebejaje ahu'o hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³Henugoromo evare majaroho vahironë'iro Paul'o Silas'o hu'rae ömëvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovëho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burëro bapataeto vaejareje. ³⁴Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'rae ömëvoromo osare ajiomoromo ie i'imëmijadeje. Ie i'imëmijromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovë'ëro nimoroho avohareje.

35 Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jöe bojëmiromo rëmö'öjamu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niö'ioho ojoho jiovëhego va'irarëjo. 36 Va'irarëjamu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue aribövihuro jöe nugö'öjë'e höjo naro rëmö'öjego Silas'o ja'o höröromo va'irarijego. Ëhuni höröromo mae va'orëjo.

37 Mae va'orëjamu Paul-ro ri'löromo police-oho uëvadeje: Röhu nosi sisë bogo birohë'e a nuniro ëma hisuebijavuare höjo. Ëho bogo maehu höjo no Rome rajëro javüé'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare höjo. Ëhi ë'are höjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuö'l'ië'aruëjo noro va'ojöro. Bogo ëhioho höjo. Nadi'ego court mevarue aribövihuro rueromo jabiesi övëro baejavuego höröromo va'irarëjo.

38 Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jöho bava'oromo court mevarue aribövihuro majëhijareje. Majëhijamu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvamu hegorovo juhuonivareje. 39 Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuëmiromo savoji gagore jëvamu hu'rae ömëvo rueromo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo. 40 Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo höröromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'omoho gëromo jögore mëmiromo va'areje.

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huë vavaeni baejare jöhoje.

17 1 Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromo gavareje Jew rajehu God rajahijarue osaho ë jiamu. 2 Jew rajehu God rajahijarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahijarue osare val'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adahoromo ë jö hesi bëhoho Jew rajo aribövihu'o gemu mae mevadeje jabiesi simane huotovëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadeje. 3 Bëhoho röjëhiromo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho huro huë vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'l'a'ajëjo. Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë böröme namiromo ajamuijaje aho höjo. 4 Ëhi jië'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

5 Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejöro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromo muorovo jöho ma-darugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromo muorovo'i

ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromo ri'öromo Jason-are amoho ro juhiromo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahëvareje guduamëvoromo amonö baejëvo rueromo ae aho'o jabesi nunire rémo'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromo ma-darugëremu uëvareje: Majae hö'øjajire nume bevalajire huë sisë öri röjëhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovë'e höjo. ⁷Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro éhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a börömehu bojamujade jöho ahoromo sareramuiromo uövuarue höjo: A ioro'loro iosiramurom börömo namijaje aho bogo Rome hiromo böröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo. ⁸Éhi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu éhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

¹⁰ Éhi'oromo vahiomamu gavë'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego.

Rëmö'öjëvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje.

¹¹ Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego. ¹² Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajéro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruomadeje. ¹³ Éhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjamu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabis dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego. ¹⁴ Éhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nugöl'öjamu abuejadoho abo sö jovore höröjadeje. Éhi'oirögoro Silas'o Timothy'o Berea amore éhi arijareje.

¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are aribövihuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego ma-burëro rue'irarëjo. Éhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromo muebejëvoromo gavade aru'aho'e

höromo uvene aho röjahi'amarue inömoho aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromo ehuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje. ¹⁷Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'lormo Jew rajohu'o sa'a ioro'iro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuare jöho mevoromo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o éhi jië'e ariböviohuro God-are jöho bogo hejarüero jië'ero Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarovonövareje: Simano bogojië'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarovonövareje: Nani sa'a gö rajehu böröme hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu éhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromo ri'öjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ero ehuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo. ¹⁹Éhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo éhuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Éhi uanugoromo hu'irae bava'ormo Areopagus a masijo jabesi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i naguajëjo. ²⁰Jaehu jövanue jöho bogo hejarüero jië'ero ehuni no naguajëjo avoho he'iro. ²¹Éhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue ariböviohu'o ého jaburo jö i'e éhemu atemu atoromo hemu henövareje. Éhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²²Éhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'jië'ajëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahe gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³Éhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajehijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho éma hitavo nugaruejo. Éhi uvë'e jiamu gavë'ero jemë hesi iho bogo hejë'e éma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na röjéhi'irögoro ë'ajëjo. ²⁴Éaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Éhuni ma-aehu hu rajahil'i vae'amare osaroho hu bogo ého hijaje höjo. ²⁵Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imam'i'ejärëjo. Éhesi bëhoho huro gemüero no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo. ²⁶Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo éhuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'ormo raromöröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A

bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajéjo. ²⁷Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'ojuvu nani birohoröhego. Röhu God bogo égoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸Éhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijiho'e vaejarue höjo. Ëjöe gemuoho jemesi gavë'e aribövihuro jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajéjo. Éhi uvare höjo.

²⁹No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro éhuni no bogo uehorovoromo uvo'ejarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avoho'amare inömoho va'ëne höjo. No bogo uvo'ejarëjo: God hu éhi höjo. ³⁰Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro éhi jiële inömoho aru'aho'e höromo uvene aho röjëhi'ego gëromo ma-gë taemonövade höjo. Al'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruje aribövioho uëvajéjo: Uehoro sisëho vuonugo'i nasi öroro ruehëjo. ³¹Éhi uëvaje hesi bëhoho huro majaho bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-re riravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihole court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'l'ajéjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvöröhego: Éahuro mevo gö'l'ajë uvöröhego éhuni hu ajamamu guomoromo ri'l'øjade höjo.

³²Guomoromo ri'l'øjade jöho heruomoromo a ior'o'iorohuro sivareje. A ior'o'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ejarëjo. ³³Éhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴Va'amu a ior'o'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijiho va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a böröme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gö gö ého jaburo mae uehorovareje.

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jöhoje.

18 ¹Éhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore hörözjadeje. ²Corinth höröromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahë'ëro ijönö va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a böröme Claudius-ro Jew rajo aribövihuro Rome jëvamu va'o barëjöro uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejö'e rovareje. Corinth aviavejö'e rovamu Paul-ro jabumë gë'i va'adeje. ³Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niögu javue vaejaruëro jië'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenövareje. ⁴Éhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jöe mevoromo jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'i ë'o ganövadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihöröhego.

⁵Éhi'ojuvu Silas'o Timothy'o jaburo niö'iro Macedonia sa'are arijë'ëro Corinth amore rovareje. Corinth amore rovamu gagorovo Paul-ro mue

gö gö vuonugo'i Iesuare jöhuremu ae majëhijadeje. Majëhiromo Jew rajoho uënövadeje: God-hu uavë'éro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶Éhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro jö aho'ahamiromo Paul-are jö sisëho atamu hegorovo huro niögure uono'uonoho jabiesi nunire hijivo röjëhijadeje jaburo garöhego hu jabiesi muoho bijönimego. Röjëhiromo uëvadeje: Jemë i'u baejë'oho ého jemesi mue höjo. Bogo nasi muehu höjo. Ijohu naro Jew rajoho jemë vuonugëvo'i va'oromo sa'a ioro'iro rajoho jöho majëhinövo'ejöjo. ⁷Éhi uënugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruëre osa göre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje röhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸Éhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribövioho aho'obëhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obëhe Iesuare jöho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeruomadeje.

⁹Éhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jöho jövonövonëjo. Bogave vuonugo'iranëjo. ¹⁰Éhesi bëhoho na ja'o hi juvaje höjo. Aho bogo anago'aruëjo ave amore nasi aribövioho börömo mae jië'éro. ¹¹Éhi uavamu Paul-hu ë amore hiromo God-are öri röjëhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 éhi barëjadeje.

¹²Vadune gemu manaere 6 éhi barëjamu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabiesi ihore muebejëvadeware evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³Paul court-ro bava'oromo ë a börömoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bëhoho huro aribövi jabiesi dë vövöbajo'oho huotovëhö'i ë'ajëjo jaburo God sisë'i sisë'i rajahiröhego. God éhi rajahijë'oho jögoroho ahoruomo'ajëjo.

¹⁴Ahoruomo'ajëjamu Paul-ro hesi jöho majahi'ia'amu gavë'i Gallio-ro uëvadeje: Jew rajomë ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jö hejë'oho iae mae jio'ibejajo. ¹⁵Röhu bogo éhi jië'e jöho barovarije höjo. A'i jemesi jö bëhi iho bëhi mu jögoru bëhi rabe rabe Jew rajo jemëhu atoromo berohemu beroharujoho éhi jië'e jöhemu court-ro barovë'e jëvaje éhuni jemëro jemesi gahëjo. Éhi jië'e mu öri mevë'oho na bijönegajëjo. ¹⁶Éhi uënugoromo hesi aribövioho uëvamu sihö'øjëvareje. ¹⁷Sihö'øjëvoromo ae aho'obëhe ri'öromo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabiesi nunire baro anoromo köe bojamareje. Köe bojamamu gëgorovo Gallio-ro ma-nunëremu gëvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorö'ö va'ade jöhoje.

¹⁸Éhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ëgobövie barëjadeje. Majae ëgobövie barëjamu huro

aribövioho ë rëmo'i Cenchreae amore abuejadeje. Abueromo höröromo mue vaeröhëni God-are nunire mae uanugoromo aëro simano uoho tariojahojöro uavadeje hujeji muoho barëjego evare ijönö aëro röhu maho tariojahoröhego. Simanoho tariojahamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'oröhëni. ¹⁹Va'adoho va'o Ephesus amore höröjadeje Aquila'o Priscilla'o ë amore rëmo va'iëléro. Höröromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho Jew rajohu'o mevadeje jabesi simanoho huotovëhö'i. ²⁰Mevamu hegorovo rue ariböviohuro uavareje: Avehuro majae ëgo'o hiromo u'emu va'onëjo. U'emu va'onëjamu bogo ejëhadeje. ²¹Bogo ejëhoromo va'irögoro uëvadeje: God-hu nimë'ohuro na vuonorö'l rueromo gë'ejöjo. Ëhi uenugoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adaje. ²²Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadoho aijo Jerusalem amore höröromo ekaresia aho magonahoho jejëminugoromo va'adoho va'o Antioch amore höröjadeje.

²³Antioch majae ëgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ënire Keriso-are aribövioho aho'o jöe majëhiromo ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe juvadeje.

**Apollos-hu Ephesus amore ro hiromo va'oromo
Corinth amore hiromo ë'ade jöhoje.**

²⁴Ëhi'amu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollos-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jö'e sasohoromo jöe jövaje ae God-are surire jöho ga avohë'e ae jiadeje. ²⁵Ae göero Badare öroho Apollos röjahijamu hejë'ëro hesi dë vövöbajo'e aho'o ri'öromo Iesuare jöho majëhiromo ma-ahorirëro röjëhinövadeje. Ëhi jiadeje röhu Iesuare ihore bapataeto vaeröhe jöho bogo he'i John-hu bapataeto vaejëvade jöhemu hejë'ëro jöho jövonövadeje. ²⁶Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo aevoromo God-are jöho biririvoromo majëhijadeje. Majëhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jö vituoho he'i vituoho bogo ma hejë'ëro jöho majëhijamu hegorovo jabesi osare hu'irae bava'oromo avoho röjahiromo uavareje: God-are mu öroho ëhi höj.

²⁷Ëhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'ejöjo. Va'ejöjamu Ephesus amore Keriso-are ariböviohuro hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamijareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are ariböviohuro adahoromo hu rajahiromo baeruomoröhego. Suroho bojamamu baeromo va'o Greece sa'are höröjadeje. Höröromo jöho majëhadeje. Majëhiromo God-hu huë baejëvoromo jabesi simano huotovëhë'e Keriso mae uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje. ²⁸Ëhesi bëhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromo God-are surire jöho adahoromo avoho

röjëhijadeje jaburo garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

Paul-hu Ephesus amore hiromo ë'ade jöhoje.

19 ¹Apollos-ro Corinth amore hijamu evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromo ë hijadeje. Hiromo Keriso-are aribövi ioro'ioroho birohëvadeje. ²Birohëvormo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevaroho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamu uavareje: O-ajo. God-are Aru'aho hesi jöho no bogo hejë'e javuajëjo. ³Bogo hejë'e javuajëjamu uëvadeje: God-are Aru'aho hesi jö bogo hejë'oho jemëhu bapataeto vaejarijoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo. ⁴Bëhe gemuoho jiade höjamu Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejëvade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Äaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejë'ëro éhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvormo uënövade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öroro mae uehorovorëjo. Ähesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromo ë'ade höjo. ⁵Ähi uëvamu hegoro ë Ephesus amo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje. ⁶Bapataeto vaejamu Paul-ro öve simane taemëhamu God-are Aru'ahohuro jabisi dë vövöbajol're ro abuejadeje. Aru'ahohuro abueromo jabisi simanore ajëmiromo huotovëho'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje. ⁷Æ aho'obëhe 12 rabu'e jaburo éhi jiële muoho vaejareje.

⁸Ähi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo biririvoromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabisi uehoroho aho'o huotovëhol'i ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo éhi muebejavuaje höjo. Ähi'obe va'ojuvo manaere niö'i gemu barëjadeje. ⁹Manaere niö'i gemu barëjamu a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo ejahoromo Badare mu öri hesi jöho ae aho'o jabisi nunire sisë'l atareje. Jöho sisë'l atamugo Paul-ro ri'öromu ë Jew rajehu God rajahijarue osare aribövioho rëmo'i Keriso-are aribövioho sö ujuhoromo va'adeje. Va'oromo Tyrannus-hu jö majëhijaje osa börömore va'oromo majae éhi Iesuare jöho jövonövadeje. ¹⁰Ähi'obe va'ojuvo vadune niö'i barëjamu Asia sa'are raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ého jaburo Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'are jöhoje.

¹¹Ähi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho vaenövadeje. ¹²Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögoho aëro ujuhoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabisi örire va'ego jabisi guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'oho suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'iorëro sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare ihoho uvo ganövareje suorovoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho uënövareje: Paul-hu majahuijego hejarue aho Iesu ē a hesi ihore uëvarüejo: A dëre jiaruoho suorovoromo va'ohëjo. ¹⁴ Jew rajo priest böröme gemu Sceva-are harihe 7 öho jaburo ēhi jië'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Ēhi jië'e muoho vae'i ē ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o ēma jöho majahiromo aru'aho sisëho sarerami'l'i ē'o gavareje. Sarerami'l'i ē'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ē a hesi ihore noro uavarüejo: Ēa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjamu hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejë'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë jëvajëjamu hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'löromo ē ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabesi darugoho ruahö'öjëhoromo jabesi niögoho jaho'amoromo ruruhö'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare jioromo huruomoromo va'areje.

¹⁷ Huruomoromo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruohuro ē jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijiohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihiromo vaejaroho sama'le hruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje ajivë'e ijo bajé 50,000 ēhi vëniire ravë'e jiamu. ²⁰ Ēhu'ëro jië'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irögöro vörö'iraerauomade jöhoje.

²¹ Ēhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore höröromo ē hi'ejöjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejöjo. ²² Ēhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niö'i Timothy'o Erastus'o rëmöl'öjëvamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irögöro huro Ephesus amore Asia sa'are ēhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aëro Badare öroho bijönimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Ēhesi bëhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inömo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inömo avoho'amaje aëro jië'ëro Artemis rajahijarue javu börömo hesi nu ano'o

va'ëne inömo ininoho silver-ëro avohoromo imo'amonövadeje. Ëhesi bëhoho ë amo raje ae aho'obëhe sarerivoromo uvonövareje: Artemis aru'aho magonahe höromo rajahi'irögoro huni javu böröme vaejahareje. Vaejë'ëro ë javu hesi nu ano'o va'ënoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenövadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribövioho ijo bajo böröme baenövareje.

²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-ro hu ajamijarue ariböviohu'o ëhi jië'e mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ého jabuni jöe nugölöromo uëvadeje: Gagovorovego no jöe ato'irarejö. Ëhi uëvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uëvadeje: Ae aho'obëhe nasi jöho hehëjo. Jemë'o uehorovarujëjo. Noehu Artemis-are javu va'ëne inino avohoromo imo'amaruohuro ëhuro no ijo bajo bövie baejarue höjo. ²⁶ Ijo bajo bövie baejarue höjo röhu ë a sisë Paul-hu diehi jië'e mu vaejajoho jemëro jemesi nunëro garomo jemesi hia'ëro hejaruje höjo. Huro uövuaje höjo: Aehu övehu avoho'amaje vörö'e inömoho ého vörö rumo'e jio'amajëjo. Ëhi uöromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabisi simanoho huotovëhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'lí ae aho'obëhe éma sarerivoromo uvoruomë'e höjo: Paul jö mae jövajëjo. ²⁷ Ëhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajëjo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisë vaejarue höjo. Röhu gö'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajëjo: Artemis nosi aru'aho magonaho börömo hu rajahijarue javu börömoho iho rumo'e höjo. Éaru'aho magonahoho ae aho'obëhe Asia sa'are sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro hu gemu börömo bëhe rajahijarue höjo. Röhu jabumë Paul-are jö ejahë'ohuro ëhuro ijonöho ë magonahoho bogo börömoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajëjo.

²⁸ Demetrius-ro ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe dë vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. ²⁹ Ëhi uvo'i arijamu hegorovo ë amoho muorovo'i vörö'iraebé va'oruomadeje. Vörö'iraebé va'oromo ae aho'obëhe jaburo Macedonia raje ae niö'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabisi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ë ae niö'ioho guduamëvoromo hu'raejëvoromo tutubijiohoromo jabuhu gagovarue öri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje. ³⁰ Gagovorovamu Paul-ro ë öri ari'ere va'oromo ae aho'obëhe jabisi nunire namiromo jöe jövo'i nimamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro ahoromo uavareje: Vuonugëjo. ³¹ Vuonugëjamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ëro jöe nugölöromo uavareje: Nadi ë öri ari'eroho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo. ³² Ëhi'amu jö ataroho sisërëjamu gagovare hesi bëhoho ae ma-gemu gemu ga'lí ae aho'o bogo gagoro ae göero göero jöe gö gö éma ma-darugo'o uvoruomadeje. ³³ Uvorusoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo

hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'o gavadeje. ³⁴Majëhi'i ë'o gavamu rue aribövihuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje. ³⁵2 hours barëjamu amo rajo a böröme gemüero ahëvo gabe va'oromo gavade jörumorae barëjamu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vöröle munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego. ³⁶Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'le muoho vae'i ma-sanuovorejo. ³⁷Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo vajohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirov'aruëjo. ³⁹Röhu jemë jöe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'özego jaburo heromo avoho mevëho'irarëjo. ⁴⁰Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho noehu jaruovo vaejarue mu hesi jö hejë'oho nani ave sa'are a masijohuro no uö'a'aruëjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Ëhi uövuë'oho no rabu jöe mana majëhijöeni ma-hia'ëremu he'ejarëjo. ⁴¹Ëhi uënugoromo uëvadeje: Iae barëjajëjo. Va'ohëjo.

**Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe
juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.**

20 ¹Iro muorovo'oho barëjamu gagorovo Paul-ro jöe nugöl'özjadeje Keriso-are aribövihuro gagovorovoröhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho bojëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje. ²Macedonia va'oromo Christian aribövioho ajëmiromo jögore aho'o bojëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjamu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo aribövihuro ja anago'i saginiëri jöe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Ëhi jië'oho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromo Macedonia örëro va'ejëjo. ⁴Ëhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ë va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o ë aribövihuro jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵Va'aroho jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego. ⁶Muebejavuamu noro Philippi amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje

Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuromomo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövioho birohëvareje. Birohëvoromo ë raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

⁷Huræa gemu barëjamu hora bise'ore vahiromamu gagarovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'irovo. Gagovorovamu gagarovo Paul-ro ë amo rajo aribövioho jöe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego va'oröhëro. ⁸Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe bue'amë'e jiadeje. ⁹Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro döre ahë'e ojo arëtore hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe val'ojiuvo nunëhimamu niavamu döre jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jioibe ajiomë'e döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre aribövihuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomë'e jiamu. ¹⁰Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ó taemoromo huohudëromo no uövuadeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo guomë'e iae hijajëjo. ¹¹Ëhi uönugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo iromo ë aribövioho jöe majëhibe va'ojiuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagarovo va'adeje. ¹²Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagarovo Keriso-are aribövihuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

¹³Ëhi'amu iae Paul-ro uövuadeje: Jemëro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aero ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu mae va'oröhe. Ëhi uövuamugo boat-re va'areje. ¹⁴Va'oromo Assos rueromo Paul hu'rae baeromo jovo döremu va'onövojuvo va'o Mitylene amore rovareje. ¹⁵Mitylene rovë'ëro nérö jovo döremu va'ojiuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nérö va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nérö va'aroho Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶Ephesus amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

**Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho
jabesi örire jögoru majëhijade jöhoje.**

¹⁷Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jöe nugö'özjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhego. ¹⁸Ruvebiruromamu üvädeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹Jew rajëro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döröho

bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonövode höjo.

²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obéhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromo öroho röjëhi barënövode höjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi örire darugo'o majëhiromo uenövode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharujo vuonugo'i God-are öroro jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehéjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na Jerusalem va'ajëjo. Va'o hörötjego diehi'evoruomoröhoho na bogo gavajëjo. ²³ Na aviëhi ji'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuëjo. ²⁴ Éhi uevade höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo éhuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Ému hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'arujëjo. ²⁶ Éhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre va'ë'oho ého bogo nasi sisëhu höjo. ²⁷ Éhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahehu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Éaribövioho God-are sheep-nö'e jio'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugölöjamu guomadohuro éhuro jabumë hesi baejëvade höjo. Éhuni hesi ekaresiaho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Éhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amarüehi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabeninö va'irarijego. ³¹ Éhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'öe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obéhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho éhuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövie aho'o mae avohavuajëhi jemë'o éhi avohëvo'ajëjo. ³³ Röhu jemesi ijo bajénioho niögénioho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴ Al'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadaho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo éhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵ Muoho éhi vaeromo éhuro naro jemë röjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o éhi biririvoromo muoho

vaeromo éhuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ejarëjo.

Uehorovoromo uvorejо: Bada Iesuro huro hesi uövuade höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro éhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro éhi uénugoromo a duvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromo God-are örire jöe jövadeje. ³⁷ Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje.

³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho ma-jianovo'i a'i noehu ijönö hu bogo ga'iröhe jöho ého börömoho höromo sisë maro vavaenimareje.

Éhi'ormo Paul boat-re hu'rae bava'areje.

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

21 ¹Hu'rae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojiomoromo Ephesus aribövioho ë rémo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahoriréro va'aroho va'l Cos sa'are rovareje. Rovë'ero nérö va'aroho Rhodes sa'are rova'aroho va'l Patara amore ë suorovareje. ²Patara amore suorovanugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'l ë namijamu gagorovo noehu rovare boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojiomoromo va'areje. ³Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramiromo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro. ⁴Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵Éhi uavamu noro jabu'o raromoromo nosi majaho barëjamu ri'öromo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'o aboiji harihu'ohu'o no sö ujuohauvoromo amore jiromö va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromoromo God-are örire jöe atareje. ⁶Atonugoromo göëro göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojiomo'i jaburo vuonorö'l amëro va'areje.

⁷Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'l Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromo jabu'o majae gemu raromareje. ⁸Majae gemu raromë'ero nérö noro ri'öromo va'aroho va'l Caesarea amore suorovareje. Suorovanugoromo Iesuare jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raromareje. Éaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'o a iorol'iorohu'o 6 éhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego. ⁹Röhü Philip-are abojooho aho'o 4 jaburo bogo masuvë'ero jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ero ¹¹ri'öromo Paul-are

¹⁰No majae gemu niö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jiromö ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ero ¹¹ri'öromo Paul-are

götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo höru'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho éhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabiesi övore bojëmi'aruëjo.

¹² Agabus-ro jöho éhi majahijamu hegorovo ë amore Christian aribövihio'no no'o Paul dinamiromo ua'i arijareje: Éhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo. ¹³ Bogave ajiomo'iranëjamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Éhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesuare jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho éhu'o iae eni jiajëjo. ¹⁴ Éhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Éhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵ Éhi'amu gagorovo inömo inömoho avohoromo Jerusalem amore iojiomo'iro ë'reje. ¹⁶ Iojiomo'irögoro Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'o raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'e aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷ Iojiomoromo Jerusalem suorovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabiesi dë vövbajo'e aho'o jejamuijareje. ¹⁸ Jejamuijë'ero nérö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromoruomamu. ¹⁹ Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromo üëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro éhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho éhi éhi ajëmijade höjo. Éhi jië'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

²⁰ Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromo Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amorocho diehi jiego ja gavanue höjo. Éhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae uehorovoromo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue höjo. ²¹ Moses-are jögoru nimaruoho hejare höjo sareri'e jöho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmibe juvoromo üëvanue höjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromo jemesi harihu jabiesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu iorol'iorohu'o vuonugohëjo. ²² Jaehu éhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövihio hejaroho hel'a'aruëjo uvavol'iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Éhuni ja diehi'oromo Jew rajoho röjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo. ²³ Jaehu diehi é'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo ë aribövihuro Jew rajo nosi

muoho aevoromo vaeromo God uavare höjo: God jasi nunéro jero gö'ego no muoho éhi éhi vae'ejarëjo. ²⁴ Jabumë éhi jié'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomaje éhuni jero jabumë söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisë barëjëho'iröhe muoho vaeromo eni jiego ë ae 4 jabesi jöeni monie bojëmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego éhuro jabesi simano uoho tariojëho'irarëjo. Jaehu éhi Jew rajo mu ajëmiromo vaejë'oho éhuro Jew raje Christian ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Paul jaehu Moses-are jögoru vuonugane jö hejaroho ého ma-sareril'e jöe höjo. A'i Moses-hu uövuade jöho iae ja ejahë'e hijanue höjo. Jabumëro éhi uvoruomo'ajëjo. ²⁵ Iae Jew raje noro Moses-are jöho éhi ma'enõ'ejarëjo. Röhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue aribövihuni urimë'l nоро jöe gö uehorovoromo jajivoromo nuggö'öromo uëvare höjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho köle jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo.

²⁶ Éhi uavamu hegorovo Paul-ro ejéhë'ero nérö ë Jew raje ae 4-ho söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisëho barë'iröhego. Éhi'onugoromo Paul-ro God-are osa börömore va'oromo priest aribövihuo uëvadeje: Majae émino'e barë'iramu evare ë ae 4 jabesi o nasi sisëho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu gemu nosi jöhuni God-ni mi suvuore bahi'ejarëjo.

**Paul-hu God-are osa börömore hijamu Jew
rajehu guduamo bava'oruomade jöhoje.**

²⁷ Paul-ro éhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'ie'adeje. Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovare Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa börömore jiamu. Paul osa börömore jiamu gagorovo ri'öromo iro muorovo'e vae'iro jöe darugo'o atamu ae aho'obëhe heromo uehoro sisë baeruomadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromo rovare aribövihuro Paul guduamareje. ²⁸ Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisëho aviae höjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jögoroho ave God-are amo börömoho ë hesi jöho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i röjëhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje höjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho söromo ave God-are osare rovamu éhuro osa maho ijumë'e höjo. Ému sisëhu'o ë'ë'e höjo. ²⁹ Éhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'ëro uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e höromö éhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e höjo.

³⁰ Éhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obëhe ri'öromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho

tugoho'amareje. ³¹Tugoho'amamu ae aho'obëhe jaburo Paul guomojöro ano'ia'amu gavë'i aëro jöe bava'oromo Rome muorovo a börömoho uavareje: Jerusalem muorovo'irögoro ë'oruomajëjo. ³²Muorovo'irögoro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a börömohuro hesi bëhire muorovo simano vaejarue ariböviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o söjëvoromo maburëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obëhe gavare muorovo a börömohu'o muorovo a ioro'iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³Vuonugamu muorovo a börömohuro rueromo Paul guduamoromo ae uvëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövhë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a börömohuro uëvadeje: Ave aho rahuo höjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo. ³⁴Anarujëjamu ae aho'obëhe ri'lörömo jöe gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'éro jöjöje böröme jiamu a börömoho Paul-are jöho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'éro hesi aribövioho uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomöhëjo. ³⁵⁻³⁶Iojiomöhëjamu hu'irae bava'oromo vuahure iojiomo'irögoro gavare ae aho'obëhe vöröl'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojöro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo iojiomareje.

**Paul-hu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo hesi
arijo'arije ajamirovoromo jö majëhijade jöhoje.**

³⁷Iojiomoromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a börömoho uavadeje: Naehu jasi örire jö majahijë'oho na mae höjo. Na mae höjamu rue a börömohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöéro jövanuejo. ³⁸Naro uvode höjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajëjo. Na uehorovoromo uvode höjo: Jero urimë'i muorovo jöho barueromo vörö' aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sö va'ane höjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajë uvode höjo röhu nani ja ae gö javajëjo. ³⁹Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade höjo. Nasi amo hesi ihoho böröme höjo. Röhu na negajëjo jero uevego na ae aho'obëhe jabesi örire jö harihe majëhi'iro. ⁴⁰Ëhi uavamu rue a börömohuro Paul uavadeje: Iae mae höjo. Jöho jövëjo. Jövëjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obëhe övëro tugohëvadeje. Tugohëvoromo jörumoraejamu jabesi Hebrew jöéro majëhijadeje.

22 ¹Majëhiromo uëvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'o ioro'iorohu'o nasi jö harihu majëhi'ië'ajoho hehëjo. Na mu sisë rabe rabe bogo ömë'éro i'uoho bogo bae'irodëro ë hesi jöho majëhi'ië'ajëjo. ²Majëhi'ië'ajëjamu ae aho'obëhe urimo jö vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöéro majëhijavamu hegorovo jörumorae barëjareje. Jörumorae barëjamu Paul-ro uëvadeje: ³Na Jew rajo ae jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevë'éro Jerusalem rovode höjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu

Jew rajo muoho hebe rovode höjo. Nosi hijo miono'ehu röjahuibe rovare jögorohuremu he avohoromo jemëhu God-are muemu uehorovarujéhi na'o éhi gemuoho uehorovonövode höjo. ⁴Éhi gemuoho uehorovoromo ganövode aëro Iesuare örire jijiho'ego gëgorovo huë sisë bojëminövode höjo. O aëro jabu muo'amego vuovëvojöro uënövode höjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode höjo. ⁵Priest börömohu'o Jew rajo a masijo ioro'ioro aho'o nasi muoho gavë'éro jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uevajëjo. Éhesi bëhoho urimë'i è a masijoho jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suri surioho i'imemijare höjo naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömoho i'imëmi'irodego. I'imemamu naro ujuhoromo è va'ode höjo Christian aribövioho guduamoromo tövo ujuhoromo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baeruomoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

⁶Örire va'ojubo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömohu ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo ajivevamu. ⁷Ajivevamu gavë'i sa'are behumorovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jevajëjo. ⁹Éhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajomemu ga'lí huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo. ¹⁰Heromo uavode höjo: Bada na diehi é'ejöjo. Diehi é'ejöjamu uevade höjo: Ri'örömo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo jaehu vae'iranu mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹Éhi uevamu aji börömohu gavë'éro nasi nunoho sue'raejehade höjo. Nunoho sue'raejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹²Röhu è amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jië'éro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³Éaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵Éhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho ma-maemu majëhijego ae aho'obëhe heruomo'iröhego. ¹⁶Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'örömo bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

**God-hu Paul uavamu Jew rajo jabisi sa'are bogo a'i sa'a ioro'ioro
rajo jabisi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.**

¹⁷Éhi'amu naro vuonorö'örömo Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa börömore va'oromo hesi örire jöe jövoromo nia'ovonö'e gavode höjo

¹⁸ Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo.

¹⁹ Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu diehi jië'e mu vaenövodoho ave aribövihuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövihoo guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonoövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰ O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na è jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Ëjëho ave aribövihuro iae mae gavarue höjo. ²¹ Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'lëjëjö jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego. ²² Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe rueruomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'lëjö uëvamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ëaho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³ Ëhi ma-darugo'o uvoruomë'i niögoho jövoromo hijohijovë'i tohotohoho döro ruruhö'l'i arijareje. ²⁴ Ruruhö'l'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömhuro hesi aribövihoo uëvadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijoho ga'l'i hisuebiromo uarëjo: Rabëni anagojöro uvaruëjo.

²⁵ Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiromo mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e éma hisuebijivo'iro ë'aruëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo éhioho höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni éma hisuebijivo'ië'aruëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömhoho uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Ëaho Rome raje höjo. ²⁷ Ëhi uavamu hegorovo rue a börömhuro rueromo Paul uavadeje: Uvego na hejëjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸ Io'ajamu a börömhuro uavadeje: Naro moni böröme bu'özë'ëro éhu'ëro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'l'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo. ²⁹ Ëhi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are aribövihuro huruomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömhuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tövë'e jevajëromo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

³⁰ Muorovo a börömhuro juhuonivë'ëro nérö uvadeje: Nume Jew rajo aribövihuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahui'ië'aruëromo ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromo uëvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Ëhi ë'ë'ëro Paul hu'irae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23 ¹Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gë avohoromo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromo rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo. ²Ma-mae jevajëjamu hegorovo priest böröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövihuo uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo. ³Anohëjamu hegorovo Paul-ro ri'löromo priest börömoho uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo döhemu ajivavë'e aego. Ja aviae hijanuëjo mevoromo ga'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromo uëvanuëjo: Paul anohëjo. ⁴Paul anohëjamu Paul-are bëhire riravare aribövihuro Paul uavareje: Asë'e jero God-are priest börömoho aganuëjo. ⁵Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjö: Éaho bogo priest börömehu höromo jövode höjö. Na uehorovo'ibejöjo na bogo éhioho jövo'ibejöjo. Éhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo éhi uövuë'e höjö: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶Éhi uënugoromo Paul-ro gavade ä a masijo ioro'ioroho Sadducee aribövie jioruomo'i a ioro'ioroho Pharisee aribövie jioruomamu gëgorovo ä a masijo jabesi nunire ma-darugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'oho Pharisee aribövie jëvade höjö. Na court-re namijaje hesi bëhoho Pharisee aribövi noehu uehorovaruëhi naro éhi uehorovoromo uvaje höjö: Vuovë'e aribövihuro i'ovoromo röhu maho ri'löruomo'ajëjo.

⁷Éhi uëvamu hejë'i Pharisee aribövihu'o Sadducee aribövihu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje. ⁸Uehore gö gö baeruomade hesi bëhoho Sadducee aribövihuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövihu'o bogo i'ovo'aruëjo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohöjo. A'i Pharisee aribövihuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövihu'o iae i'ovo'aruëjo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajëjo. Iae éhuni Sadducee aribövihu'o Pharisee aribövihu'o Paul-are jöho heromo irovareje. ⁹Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ahuro Pharisee aëro jëvë'ëro ri'löromo ma-darugo'o uëvareje: No gavaruoho ave aho sisë rumo'e ae höjö. Nani mae-ëjo. Nani aneraëro o aru'aho göëro hesi örire jöe majahijë'ëro jövajëjo. ¹⁰Éhi uënugoromo irovoromo börömo bëhe vörö'iraeruomamu gëgorovo rue muorovo a börömhuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojoëni. Juhuonivoromo va'l hesi muorovo aribövihuo uëvadeje: Abo nume ae aho'obëhe jiaruoro éhuro Paul baeniëhiromo hu'rae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorëjo.

¹¹Éhi'amu vahiromamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bëhire namiriromo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-biririvoromo hinëjo. Ja nasi jö Jerusalem ma-mae majëhijanëhi Rome amoho éhu'o va'oromo nasi jöho éhi ma-maemu majëhi'anuëjo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jöhoje.

¹²Éhi uavë'ëro sisonuvamu gagorovo Jew rajo aribövihuro gagovorovoromo jöe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho

jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹³Ëhi uarovare aribövioho ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi jiadeje. ¹⁴Ëhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o üëvareje: Noro darugo'e jöe atoromo uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹⁵Ëhuni ave muoho vaenëjo. Jemë'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a börömohuni jöho nugöl'öromo sareramiromo uarëjo: Paul röhu maho hu'irae baruvebijego jö mevarue ariböviohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. Jöe nugöl'öromo ëhi uarëjo. Röhu muorovo ariböviohuro jemesi jöho eromo Paul hu'irae barovamu gavë'oho noro örire atovoromo rue'iramu ano'ejarëjo.

¹⁶Ëhi majëhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anoröhe jöho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. ¹⁷Majahijamu hegороvo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemüëni uvadeje: Rovego na jöe majahijöromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a börömo hesi öroro hu'irae va'ego hesi jöho majahi'irajo. ¹⁸Majahi'irajamu hu'irae bava'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bëhoho ë hisiehu tövë'e aho Paul-ro hesirire va'ojöro uvevonugoromo naro va'amu uevade höjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jöho a börömoho majahi'irajo. Ëhuni barovode höjo. ¹⁹Barovode höjamu rue a börömohuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromo uavadeje: Rabu jöe majehi'ië'anuejo. ²⁰Majehi'ië'anuejamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo ariböviohuro uarovare höjo: Nëri muorovo a börömoho sareramiromo ua'ejarëjo: Paul baruvebijego Jew rajo jö mevarue a masijohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. ²¹Ëhi uarovë'e jiaje ëhuni Jew rajehu nëri jö majahijë'oho nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öriroho hu'irae ba'obue'i ave osaro nugenëjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi ëmino'e gurihirovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Ëhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Ëhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejaruejo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro. ²²Ëhi majahijamu hegороvo rue a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majehi'iranëjo. Ëhi uanugoromo nugöl'öjamu va'adeje.

Muorovo a börömehu Paul nugöl'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

²³Va'amu gagorovo rue muorovo a börömohuro hu ajamiromo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö égehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho

200 ēho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo. ²⁴O horse gö avoho'amego Paul-ro jabiesi döre hiromo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ēhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae val'irajo. ²⁵Ēhi uenugoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶O asé'e Felix ja a börömego Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo. ²⁷Ave nugöl'öjaje aho Jew rajo aribövihuro guduamoromo ano'ië're höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegorovo naro nasi muorovo aribövihu'o gemu mae va'oromo gevode ano'ia'amu gëgoro baeniëhiromo hu'iraeromo rovode höjo. ²⁸Rueromo he'i negade höjo uevego: Ēhi ēhi ë'amu noro Paul ano'iro ë'are höjo. Ano'iro ë'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabiesi jö mevarue a masijo jabisirire abuejode höjo jö bëhoho he'lro. ²⁹Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ië're bëhoho Jew rajo aribövihuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Ēhi jië'e jöhuni ano'ië're höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejego mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejego savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho ēhi jië'e muoho Paul bogo vaejë'e jiamu. ³⁰Ēhi gavë'ëro va'o ijönö hejode ae göëro huruoho majehiromo uevamu: Jew rajëro Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejë'ëro na ma-burëro Paul Felix jasi örire nugöl'öjajëjo. Hu jasi örire nugöl'öromo Jew rajo aribövihuo üë'irögoro ë'ajëjo jaburo Felix jasi örire ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo.

³¹Ēhi jajivoromo vahiomamu gagorovo muorovo aribövihuro jabiesi a börömoho ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore ë suorovareje. ³²Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabisirëro va'irögoro horse-re jijihoromo muorovarue aribövihuro ri'löromo Paul hu'iraeromo va'areje. ³³Va'aroho va'o Caesarea amore ë suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jö hesi surioho sa'a a börömoho bojamiro muavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴Aveho Paul höjamu sa'a a börömohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje javajëjo. ³⁵Cilicia sa'a raje javajëjamu a börömohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövihuo rue'iramu evare na jasi jöho he'ejöjo. Ēhi uanugoromo hesi aribövihuo uëvadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa börömoro nugego atovarue aribövihuro ë muebe'irarëjo.

Paul sa'a muebejaje a böröme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ömo'oméhu Paul-are jö sisë majahijare jöhoje.

24 ¹Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabiesi

court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o ë aribövioho söjëvoromo Caesarea amore ë ruvebijadeje. Ruvebiromo sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ²Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromo Paul-are jö sisëho majahiromo uavadeje: Na jö majahi'ië'ajoho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavüë'éro majae ëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rovë'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovë'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjego no huë mae raromarue höjo. ³Ëhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromo dë vövöbajo'e aho'o jasi örire rajahijarue höjo. ⁴Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jö ëgoho majahi'i ma-bunemu majahi'ië'ajëjo. Ëhuni uavajëjo: Huë baejavuoromo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵No gavë'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'aе dinö'e dinö'e juvoromo Jew rajo jabesi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'oje. ⁶Ëhi jië'e aëro jië'éro huro God-are osa börömoho ijumo'iro ë'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro ë'amu ⁷muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o baeniahuiromo ruho bava'ade höjo. ⁸Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromo Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'oho hesi jö sisë noehu majahijaroho jasi hia'léro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹Ëhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromo uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

**Paul-hu Felix-are nunire namiromo hesi arijo'arije
ajamirovoromo majahijade jöhoje.**

¹⁰Ëhi majahiruomamu rue sa'a a börömohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomo evare hesi jöho jövöjöro. Ëhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromo uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Ëhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ië'ajëjo jero heromo uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ¹¹Naehu majéh'ië'aje jöho jasi nagë'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahil'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barë'i majae 12 ëhuremu barëjë'e höjo. ¹²Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'le vaejöro.

Na éhi jië'e mu sisëho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. ¹³ Bogo vaejamu gevë'ero jö bëhi ja majahijego heromo mae uehorovo'iranoho jaben öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi öriri éma nibejeharuëjo. ¹⁴ Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuare öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Éöröho sisë öriro juvanue höjo. Éörire iae na ë juvoromo éhuro nosi hijo miono'o muebejëvobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na éhi ë'aje höjo röhu Jew rajehu ë'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a jaben surire jöhu'o na'o éhi mae uehorovo avohaje höjo. ¹⁵ O ave Jew rajehu ë'aruëhi na'o éhi gemuoho God mae uehorovoromo uvaje höjo: God-ro vuovë'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'l'öl'ejarëjo. ¹⁶ Éhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jaben nunire mae namijego dë mae jevo'iröhohuni éhuni na ömo gavaje höjo. Na éhi jië'e ae jevajëjo.

¹⁷ Éhi jië'e aëro jevë'ero öre gö hiromo vadune gö gö barëjamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode höjo nasi aribövioho suvuorëmi'irodëro. O rovode höjo Jew rajo muoho vaeromo bijuëmare mioho God-are öriri suvuoram'i'irodëro. ¹⁸ Jerusalem ro hiromo éhi jië'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare höjo na God-are osare jevamu. Röhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisëho barëli ma-mae jevë'ero éhu'ëro na God-are osare jevadoho iae mae jiade höjo. Röhu göho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojo'i iro muorovo'e jöjöje rabe rabe bogojiade höjo. ¹⁹ Na éhi mae hijamu jaburo gevare höjo. Röhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ë osae gemuore jiare höjo. A'i jabumë aveho bogo rovare höjo. Éaribövioho jabumë nasi jö sisë jévo'ibejajo rueromo jasi öriri majahi'ibejarëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu bogo rovë'e höjo. ²⁰ O na Jew rajo jö mevarue a masijo jaben nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisë rabe gavaroho nad'i'ego ave aribövihuro majahijego hejëjo. Röhu nasi sisëho bogo birohare höjo. ²¹ Ave jöhuremu hejare höjo. Na jaben nunire namiromo ma-darugo'o uvode höjo: Jemëhu jaruwo court vaejevoromo uvarujoho: Paul-are ihoho sisë hö uvaruje hesi bëhoho naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e aribövioho i'ovoromo ri'l'öl'ejarëjo. Éjöhuremu hejare höjo. Ahia mino'ëjo.

²² Paul-ro éhi majahijamu hegorovo Felix-ro Iesuare öri hesi jöho mae hejë'ëro uëvadeje: U'emu muorovo a böröme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jöho gö'o heromo uë'ejöjo: Paul-are jöho mae höjo o bejë'e höjo. Éhi uënugoromo court-oho tugohadeje. ²³ Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejego bogo rori'oho va'i ë bëhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ö'romomo ajami'ïë'iroho nadi nijio'iraiejëvönëjo.

**Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jaben
nunire namiromo jö jövade jöhoje.**

²⁴ Éhi'romomo majae gemu niö'i barëjamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu

Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejöro jöe nugö'øjadeje. Jöe nugö'ojamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho majahijamu Felix-ro hejadeje. ²⁵ Hejamu Paul-ro mu maemu vaeröhe jöho ma-taemo raromo'iröhe jöho u'emu God-are nunire riravoröhe jöho éhi jié'e jöho jövobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ëjo. Majae eni jevol'iramu jöe nugö'öl'ejöjo jero sionëro ruejöro. ²⁶ Éhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajëjo: Ë'ego na ja ijo bajo harihe saginiëri bojamego jero ého bae'i na éma jiovo remö'øjëjo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro éhi ue'a'ajëromo éhuni Paul-ni jöe nugö'öl'i hijadeje. Nugö'öl'i hiromo rue'ego huro Paul'o jöe jövonövadeje.

²⁷ Éhi'ojiuvo vadune niö'l'i barëjamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo aribövihuro hu mae uehorovojöro Paul savoji gagore éhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

**Paul-hu Rome va'oromo a böröme Caesar-are nunire
namiromo court avo'avohu vaeröhëro jöe jövade jöhoje.**

25 ¹Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebe'i rovadeje.

Rueromo majae niö'l'i gemu barëjamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ²Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo iorö'iorohu'o ého jaburo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje Festus-ro hejöro. Paul-are jö sisëho majahinugoromo Festus uavareje: ³Jero huë baeromo ajamuiromo va'o Paul nugö'øjego Jerusalem rojomo'irajo. Éhi ua gavare hesi bëhoho urimë'l'i Paul öri ahore ano'i saginiëri atë'l'ero éhuni uavareje: Nugö'öl'ejego Jerusalem rojomo'irajo. ⁴Rojomo'irajamu Festus-ro uëvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jië'l'ero rojomo'iröhoho bogo eni jiajëjo. Röhu na aviae vejö'e vejö'e Caesarea vuonorö'öl'ejöjo. ⁵Éhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ö'oromo Paul-are jö sisë rabe rabe jië'l'ohu court vaeromo majehijego na he'iröjo.

⁶ Éhi uenugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gö'o 8 o 10 rabu'e barëjamu Caesarea amore vuonorö'öl' abuejadeje. Abuejë'l'ero nérö court vaeromo Paul hu'irae ruejöro uvadeje. ⁷Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bëhire gagovo rova'oromo sareri'e jö masijohu aho'obëhe Festus majahromo uavareje: Paul-ro éhi jié'e éhi jié'e mu sisëho vaejade höjo. Paul-are jö sisëho éhi majahromo röhu jö bëhi majahego mae uehorovo'iröhoho jabesi öriroho bogojiadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje. ⁸Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e jevajëjo. Jew rajo nosi jögoroho God-are osa börömoho Rome a börömehu no muebejavuajoho na jabesi jöho

bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijuméhë'e jevajéjo. ⁹Ëhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo aribövihuro hu mae uehorovojöro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajéjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro. ¹⁰Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajéjo. Ëhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövioho na bogo sisë vaejëvode höjo. ¹¹Na mu sisë vaejë'ëro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejëvego jabesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë éma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro ëhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övoroho bogo éma bojëmi'arujéjo court vaejevoromo i'ue bojemi'iröhego. Ëhuni na negajéjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro. ¹²Ëhi uavamu Festus-ro hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajéjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Ëhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

**Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'in'o
ma'in'o jabesi nunire namiromo jövade jöhoje.**

¹³Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴Rueromo majae bisemu ëge hu'o arijareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahromo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo val'ë'ëro. ¹⁵Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ého jaburo hesi jö sisëho huruoho majehiromo uevare höjo naro hu i'ue bojam'i'irodego. ¹⁶Ëhi uevamu üëvode höjo: Rome aribövioho no ëhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho éma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue aribövihu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro éhuro i'uoho bojam'i'ejarëjo. ¹⁷Ëhi üëvode höjo. Röhu ë Jew rajo aribövihuro Paul-are jö sisëho huruoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i néröho nasi aribövioho üëvode höjo: Paul hu'irae ruehego court vaejöjo. ¹⁸Ëhi üëvamu hu'irae rovamu Jew rajo aribövihuro ri'örömo Paul-are jö sisëho majahuijare höjo. Majahuijamu naro uvode höjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisë bëhe vaejade jöho majahui'aruëjo. Röhu bogo éhioho majahuijare höjo. ¹⁹A'i Jew rajehu jabesi beroharue jöhuremu Paul'o jö aho'ahamirovare höjo. Jö aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jöhu'o guomë'e a hesi ihe Iesu ë a hesi jöhu'o jö aho'ahamirovoromo Paul-ro üëvade höjo: Ëaho Iesu bogo guomë'e iae hijajéjo. Ëhi jië'e jöhuremu court-re barovare höjo. ²⁰Ëhi barovamu hegorovo naro uvode höjo: Ëhi jië'e jöho bogo avoho hejë'ëro na bogo mevo varijënoho

jevajéjo. Bogo mevo varijénoho jevajéromo éhuni Paul uavode höjo: Na ja nagajéjo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabiesi nunire namijego jaburo ë jöho mevo'iröhego. ²¹ Éhi uavamu Paul-ro uevade höjo: Na bogo ajiomo'ejöjo. Na negajéjo jeméro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a börömohuro nasi jöho mevo'iröhego. Éhi uevamu naro nasi muorovo aribövioho uëvode höjo: Paul avoho muebejego bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugö'özjego va'o Rome rajo a börömo hesi nunire nami'iröhe höjo. ²² Festus-ro jöho éhi majahijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jöho jövego na'o nasi hia'ëro he'i negajéjo. He'i negajéjamu uavadeje: Jöho néri jövo'iramu he'a'anuëjo.

²³ Éhi uavë'ëro nérö Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'obëhe jaburo ri'öromo jabiesi ihoho döro bamoromo rajëhijareje. Rajëhijamu gavë'i jaburo niö'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa börömore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae uëvamu Paul hu'irae rovareje. ²⁴ Hu'irae rovamu Festus-ro jöe majëhiromo uëvadeje: Agrippa a börömohajo. O a iorol'iore ave gemuore gagovarijohumë ave aho Paul aviae nami'ego gavarujéjo. Éa hesi jö sisëho Jew raje ae aho'obëhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o ého jaburo nasi örire majehijarue höjo. Majehiromo jö'e dadovoromo mardarugo'o ueruomaje höjo: Ave sa'are égo'o ma-hijë'oho bogo maehu höjo. ²⁵ Jabuhu éhi uevarue höjo röhu anego guomoröhe hesi bëhoho bogo birohë'e jevajéjo. Röhu Paul-ro hesi uevade höjo: Remöl'özjego naro Rome val'ego ë a börömohuro nasi jöho mevo'irajo. Éhi uevamu éhuni uvode höjo: Naro Paul nugö'özjego Rome a börömo hesirire val'iröhego. ²⁶ Iae na nugö'özjego röhu Paul-are mu sisë jö jajivoromo a börömo hesi örire nugö'özjedo bogojevajéjo. Bogojevë'ego éhuni naro uëvode höjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obëhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bëhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'özjedero. ²⁷ Éhesi bëhoho naro uvode höjo: Tövë'e a hesi jö sisë bogo jajivë' ma-nugö'özjego éhi jië'oho bogo maehu höjo.

**Paul-hu Agrippa-are nunire namiromo hesi arijo'arije
ajamirovoromo majahijade jöhoje.**

26 ¹ Éhi uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoro öve nigemoromo uëvadeje: ² Agrippa a börömohajo. Na jö harihe majahil'ië'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruwo jasi nunire namijajoho na uvajéjo: Iae huë mae baejë'ego jevajéjo. ³ Huë mae jevaje hesi bëhoho aveho börömoho höjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego éhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Éhuni na negajéjo jero matæmorovoromo nasi jöhemu he'iranego.

⁴Na asisö'o jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo. ⁵Jew rajéro mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho ma-jianovo'i al'i Pharisee aribövihuro e avoharue höjo. Naehu éhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo. ⁶Röhu avevejö'e naehu jasi nunire namijaje hesi bëhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi huro éhi ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ejarëjo. ⁷Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajëhi jabu'o éhi gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro üövuadëhi ijonö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ejarëjo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'o éhi gemuoho uehorovaje höjo röhu ë jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire namijajëjo. ⁸Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹Urimë'i na'o uvonövode höjo: Naehu bövi bise'o vaeromo éhuro Nazareth raje Iesuare iho ijumë'oho éhi jië'oho ého nasi mu maho höromo ¹⁰éhuni Jerusalem hiromo hesi muoho ijumo'i ë'ode höjo. Éhi'oromo naro priest masijo jabesi jöho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode höjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribövi jabesi jöho mevoromo vuovëvojöro uë'ego na'o ajëmiromo uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae höjo. ¹¹Éhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromo uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaroho avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muol'amëvo'i vörö'iraeromo éhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹²Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irögoro éhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo. ¹³Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue aribövihuo'ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i ého aji bëhe jiamu gavode höjo. ¹⁴Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jöéro uevavamu: Asë'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanüëjo. Naro

ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovë'e javajëjo.

¹⁵ Ehí uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'öromo jasi hörëro döro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'lirane jöhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego ëhuni rovode höjo. ¹⁷ Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'öl'ejöjo. ¹⁸ Ramö'öl'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ero God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vasebe rovade jö jövadohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiromo ëhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo.

²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadéhi ëhi vaeromo urimo Damascus amore ijönö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are ëhi Iesuare jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'oho ëhuro noro géromo uvo'ejarëjo: Iae mae-ëjo. Jeméro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvajëjo. ²¹ Naro ëhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego ëhuni Jew rajo aribövihuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'ii'are höjo. ²² Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro ëhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromo nasi jö mahö majëhi'ego jemë a ininore va'o a masijore ëhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho ijönö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövare höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'öl'a'ajëjo. Ri'öromo hesi aji'e jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhiuju evare Festus-ro ri'öromo madarugo'o uavadeje: Paul ja simane sisërëjavö'ego ëhi jië'e jöho jövanuejëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisërëjahë'e höjo. ²⁵ Sisërëjahë'e höjamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisërëjehë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövajëjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho

iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-val'orahoro vaejë'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo. ²⁷Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸Mae uehorovanue höjamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo. ²⁹Bogajamu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae égo'o baeromo Christian vaejë'ëho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o éhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o éhi tövävo'iröhoho na bogo ého uëromo é'ajëjo.

³⁰Paul-ro éhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho ého jaburo ri'øjareje. ³¹Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaejë'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo. ³²Éhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'ormo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öz'ë'ho iae mae jio'ibejajo.

**Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo
sö jovo döre va'ade jöhoje.**

27 ¹Éhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmube'ämöröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro ma-gemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'øjare muorovo aribövi jabis ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje. ²Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'iorohu no ae aho'obëhe boat-re iojiomareje. Éboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögörö ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojiomareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³Boat-ëro aegavuoromo va'arohu nérö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'ormo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho il'imamego ujuohoromo vuonorö'ö ruenëjo. ⁴Éhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje

sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhéro. ⁵Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiromo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiromo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje. ⁶Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'éro Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjavuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷Boat-re iojiomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojovo majae gemu niö'i rabu'e éhi barëjamu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruéhi dirö'o gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vöö hesi ihe Salmone iosiramiromo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruéhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhéro. ⁸Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojovo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae égobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jijiharue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijärue maja börömoho mami'e barëjë'éro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'löromo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromo uëvadeje: ¹⁰Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu mahö aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisëréjavuo hesi höjo. Inömohu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo éhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo. ¹¹Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: É'ego no ma-va'arëjo. ¹²Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: É'ego no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Éhi uvareje. Röhu Phoenix ého Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Édirö'ore va'i nimoruomadeje.

**Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu
rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.**

¹³Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue aribövihuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ejärëromo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömohu barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Éburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵Éburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burëro dirö'o göre

bava'amu ëma va'areje. ¹⁶Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohojuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'enö titimareje. ¹⁷Ma'enö titimoromo boat muebejarue aribövihuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'ho ujuohoromo boat börömoho avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromo juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje. ¹⁸Ëma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruwo'ajëromo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nérö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'øjareje. ¹⁹Ruruhö'øjë'ëro nérö boat mu vaejarue hesi inömoho éhu'o jabis övero ujuohoromo jovore ruruhö'øjareje. ²⁰Ruruhö'ëromo va'aroho no majae bogo gavë'e jiye bogo gavë'e éhuro öroho dadivauvoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövihoro ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ëgobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'ëromo uëvadeje: Ariböviajo. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëjo bövihoro bise'oho bogo éhioho sisëréjahuo'ibejajo. ²²Iae éhi höjo röhu naro uëvajéjo: Biririvöhëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëjo. ²³Naehu éhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje höjo. Éa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromo ²⁴uevade höjo: Paul nadi juhuonivëjo. Éhesi bëhoho jasi muëro jië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Éhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jöhu'o hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro éhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöeni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövihoro aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo. ²⁵Éhi jië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje éhuni jemëro biririvöhëjo. Éhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajéjo: Aneraehu uevadëhi iae éhi mae javuo'ajëjo. ²⁶No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

²⁷Paul-ro éhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14 vahiomadeje. Vahie 14 vahiomamu Mediterranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue aribövihuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸Sa'a bëhiro rovaruëromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögoro vahuovo garomo gavareje jovo hesi égoho 40 metre émino'e jiamu. Vahuovo ganugoromo rori'o va'oromo röhu

maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 30 metre jiamu.²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munë masijoro va'o titimo'ajérōmo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömoho 4 éhi boat dejonö jovore be io'amoromo vahie ëgobövie jiamu uvareje: Ma-burëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo.³⁰ Éhi'ojiuvo boat muebejarue aribövihuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromo uövuareje: Boat börömoho avoho namijöro i'u'e inömoho boat nuninö be io'amo'i éhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo döre ba'amaruëjo ë raromoromo muoho vae'iro. Éhuni é'aruëromo boat bise'oho baba'amareje.³¹ Baba'amë'ëro ë abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömoho Julius'o hesi muorovo aribövihuo'u uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövihuo ave boat börömore bogo raromo'i huruomo valë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo.³² Éhi majéhijamu hegorovo muorovo aribövihuro boat muebejarue ariböviehu huruomo'iröhe öroho tugoho'i boat bise'o tövare ö'oho tariö'öjamu boat bise'ohuro a rumo'e mägäreemu va'adeje.

³³ Ma-gagäreemu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuruëgamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagäreemu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barëjë'e jëvajëjo.³⁴ Éhuni uëvajëjo: Ie ihëjo éhuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije höjo. Éhesi bëhoho jovohraboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'o ma-mae jëvo'ajëjo.³⁵ Éhi uënugoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje.³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririvoromo jabu'o ie ue'ahareje.³⁷ Röhu no ae aho'obëhe 276 émino'e boat-re raromareje.³⁸ Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhö'öjamu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹ Hetebe va'ojiuvo sisonuvamu boat muebejarue aribövihuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovare höjo. Ari rahu rovare hö'i uherihoromo gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uhore va'ejarejo.⁴⁰ Éhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amare inömo ë hesi ö'oho tarivamu i'u inömohu'o ö'ohu'o jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuvarue ijo be nugare ö'oho jivo nugareje éhuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jivo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niögoho boat simanonörire ijo namore ba'ojoiomoromo be nugareje éhuro boat-oho nuninö darugo'o va'oröhëgo. Boat-oho éhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uhore va'i va'areje.⁴¹ Va'ihöromo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat

simanonöho nie'ure diruvë'ëro unovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamu jabisi börömohuro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoromo no uövuadeje: Ae rahu sövöe jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'o ravojiomorëjo. ⁴⁴ A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose o boat dadorovade ijo vitu vituoho ujuhoromo jovo döro va'oromo va'o ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövuadeje. Ëhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'o ari mare ravojiomo barëjareje.

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

28 ¹ Ari mare ravojimonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ² Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e ariböviohuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ène rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³ Ajamuijamu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënöho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴ Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruejo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromu guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamua je aru'ahohuro ë sigobohu uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomojöro. ⁵ Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihö avohë'e ma-juvo bu'öromo vënire ravorovadeje. ⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe val'oujuvo gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovë'ëro ëhu'ëro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ëa börömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövuadeje: Nasi osaro ro raromohëjo. Raromohëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuibe va'oujuvo majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ëhi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamujareje. I'imamuijë'ero röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boat-re bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjamu boat göre iojiomareje. Éboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Éboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjamu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojiomoromo va'areje. ¹² Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³ Majae niö'i gemu barëjamu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nérö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejonö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nérö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje. ¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'li va'areje. ¹⁵ Va'amu Rome raromarue Christian aganohuro noeuhu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovareje. Rueromo a ioro'irohuro Appius örire bövi bise'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'irohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuareje. Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶ Dë vövöbajo'oho sasohamu noro va'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamu gavamen a masijëro osae bojamamu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromo Keriso-are jö majëhijadohoje.

¹⁷ Éhi'amu majae niö'i gemu barëjamu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Éhi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo aribövihuro éma guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejevoromo court vaejevoröhego. ¹⁸ Bojëmamu Rome aribövihuro baejevoromo court vaejevoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ero guomo'irode bëhoho bogojamu. Bogojamu gagorovo jivo remö'ö'irögörö ë'are höjo. ¹⁹ Jivo remö'ö'ia'amu Jew rajo aribövihuro nijio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi éhi jië'oho ë'ohëjo. Nadi éhi jië'oho ë'ohëjamu naro gavode mae va'irode öri göho bogojamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome

va'oromo a börömo hesi nunire nami'ejöjo. Na éhi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabisi jö sisého bogojevé'ero na bogo éhunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. ²⁰Éhi jiëléro éhuni jeméni jöe nugö'örömo uëvode höjo: Ruehego na gérömo jemé'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömoho rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujéhi na éhi gemuoho muebejäro jiëléro éhuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹Paul-ro éhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo aribövihuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamu baejé'e javuajéjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo rovarevaroho jasi jö sisé jöho o jaehu rabe rabe è'ane jöho bogo majahuijare höjo. ²²Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajéjo. Éhesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi éhi uehorovarue aribövi jabisi öroho sisé höjo.

²³Éhi uanugoromo majaho bojamiromo uavareje: No è majare rue'ejarëjo. Éhi uavë'ero è bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovareje. Rovamu sisonu'l e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'oluvo va'o vahiromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi öroho éhi höjo. Éhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabisi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo éhuro jabisi simanoho huotového gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego. ²⁴Éhi'amu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje. ²⁵Éhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Éhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijomion'oho uëröhego. ²⁶Jöe bojamiromo uavade höjo:

Va'oromo è aribövihuo éhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujéjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujéjo.

Jemë gaemu ga'a'arujéjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujéjo.

²⁷Éaribövi jabisi dë vövöbajo'oho i'uhégaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo éhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ero he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

éhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae

jëvo'ibejajo.

Êjöho God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöho majéhi'ië'ajëjo jemëro hejöro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ojë'e höjo. Jemëhu ma-he taemarujoho jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro éhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëosare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje. ³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho ma-sama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.